

Årsmelding

Lund kommune

2023

Lund
kommune

Innhold

1.	Kommunedirektørens innledning.....	3
2.	Regnskap og nøkkeltall 2023	6
3.	Likestilling- og inkluderingsarbeid	31
4.	Sykefravær og personalarbeid	34
5.	Internkontroll, sikkerhet og beredskap	36
6.	Politisk styring.....	40
7.	Etatenes drift	42
	7.1 Sentraladministrasjonen	42
	7.2 Oppvekst- og kulturetaten	48
	7.3 Helse- og omsorgsetaten	55
	7.4 Plan, næring- og miljøetaten	69
8.	Organisasjonskart	76
9.	Saker behandlet i Lund kommunestyre 2023.....	77
10.	Nøkkeltall KOSTRA 2023	81

1. Kommunedirektørens innledning

Årsmeldingen er en sentral del av kommunedirektørens årlige rapportering til kommunestyret. Årsmeldingen oppsummerer hovedtrekkene for driftsåret 2023. I årsmeldingen rapporteres og kommenteres det bl.a. om den økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i og andre vesentlige driftsforhold.

Utvalgte forhold som har satt sitt preg på driftssituasjonen

Lund kommune bosatte 53 flyktninger i 2023. Å bosette er ressurskrevende og krever involvering fra de fleste av kommunens virksomhetsområder.

Det ble i tillegg igangsatt en rekke omfattende prosjekter i 2023. Vi kan f.eks. trekke frem pågående prosess med kommuneplanens arealdel. Dette arbeidet har vist seg å bli mer omfattende enn først antatt. Det har bl.a. kommet et helt nytt regelverk for arealregnskap som vi må ta i bruk. Prosjektet "Blå skilter" på historiske bygninger er gjennomført, og prosjektet "Kulturminnesti på Moi" er godt i gang. Det samme gjelder forprosjektet for BTI (bedre tidlig innsats) som skal bidra til bedre løsninger for våre sårbare små. Både HO- og OK-etaten er involvert i dette viktige prosjektet.

Det brukes en god del ressurser på utredning av kommunens bygningsmasse, hva har vi og hvordan kan denne benyttes på best mulig måte. Prosjektet "Merkevaren Lund" nærmer seg ferdigstillelse. Resultatet er blant annet en fornyelse av hjemmeside, dokumenter, logo, illustrasjoner og mye annet.

I forhold til digitalisering var og er det mye på gang fremdeles. Vi har oppgradert og fornyet oss på datalagring både på servere og i skyen. Vi har tatt i bruk en del ny programvare og oppdatert flere systemer. Samtlige anskaffelser er med på å effektivisere og øke sikkerhetsnivået i organisasjonen.

«Det store generasjonsskiftet» på Rådhuset er i all hovedsak gjennomført. Det har vært krevende å erstatte så mange medarbeidere på så kort tid i en liten organisasjon. Våre nye kollegaer har imidlertid funnet seg godt til rette og har vært med på å etablere en sunn og positiv endringskultur, samt å gjøre oss mer moderne.

Sunn økonomi og robust organisasjon

Hovedoppgaven til Lund kommune er å gi gode velferdstjenester til innbyggerne innenfor de budsjetter som kommunestyret fastsetter.

Kommunens viktigste inntektskilder er skatt og rammetilskudd. Lund kommune sin skatteinngang endte i 2023 på ca. 88 %, en klar oppgang fra 2022. Når vi i tillegg hensyntar mekanismene i inntektssystemet (inntektsutjevningen) endte kommunens skatteinngang på i overkant av 94 % av landsgjennomsnittet.

Budsjettet for 2023, som ble vedtatt i kommunestyret i desember 2022, var stramt og la opp til et negativt netto driftsresultat på 4,748 millioner kroner. Budsjettet ble senere

revidert, med endringer på både inntekts- og utgiftssiden, og anslag på netto driftsresultat for året ble justert til minus 2,686. Regnskapet for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på 3,788 millioner kroner, et avvik mot budsjett på ca. 1,1 millioner kroner.

Lund kommune har i 2023 hatt kostnadsoverskridelser innenfor flere av kommunens helse og omsorgstjenester. Hovedårsaken til dette skyldes et stramt budsjett i kombinasjon med økt etterspørsel etter kommunale tjenester. Budsjettene innenfor helse og omsorg er spesielt krevende å utarbeide – noe som stiller krav til gode rapporteringsrutiner fra etatens ulike virksomhetsområder. Dette har vi fokus på.

Energiprisene har heldigvis ikke utviklet seg slik som vi opprinnelig la til grunn i det opprinnelige budsjettet for 2023. I revidert budsjett justerte vi budsjettene kraftig ned som følge av nye prognoser. I 2023 har vi hatt kostnader til strøm på ca. 6,15 millioner kroner. Samtidig har vi hatt inntekter fra salg av konsesjonskraft og konsesjonsavgift på i underkant av 6,9 millioner kroner.

Resultatet for 2023 viser at vi er i en krevende økonomisk situasjon. Resultatet er ikke preget av store enkelthendelser på utgiftssiden, men snarere et bilde av at kommunens drift er for dyr. Dersom vi justerer for ekstraordinært utbytte fra Lyse AS, ekstra inntekter fra flyktninger utover budsjettet og premieavvik pensjoner, svekkes resultatet ytterligere. Det er derfor viktig at vi lykkes i arbeidet med å tilpasse driftsutgiftene til driftsinntektene. Det er ikke mulig å få dette til uten at det går utover deler av tjenestetilbudet.

Kommunens disposisjonsfond var i 2022 på ca. 11,8 % av sum driftsinntekter. Pr 2023 er disposisjonsfondet på 9,8 % av sum driftsinntekter. Takket være gode avsetninger har vi skapt oss et handlingsrom i det kommende omstillingsarbeidet. Det er likevel viktig å understreke at selv om de frie fondsmidlene pr. 2023 ligger klart over kommunestyrets fastsatte måltall, vil beholdningen være brukt opp innen få år dersom vi ikke tar grep.

Medarbeiderne i fokus

Lund kommune har i 2023 fortsatt arbeidet med å etablere en heltidskultur. Samtidig forsøker vi å implementere tankegangen i CRPD regelverket som sier at vi skal skape rom for de som har større utfordringer med å fungere i arbeidslivet enn de fleste av oss. Nylig gjennomført undersøkelse viser at svært mange av de som jobber redusert, nettopp ønsker å jobbe redusert. Sykefraværet i 2023 har vært høyere enn måltallene, og marginalt høyere enn kommunegjennomsnittet i Norge. Dette er vi ikke tilfredse med. Vi må arbeide målrettet for å få våre ansatte tilbake i jobb, snarest mulig. Gjennom tilrettelegging og samarbeid håper vi at vi skal klare å få sykefraværet ned – og at dette over tid skal stabilisere seg under kommunens måltall for maksimalt fravær.

Lund kommune har en liten administrasjon som skal håndtere mange ulike oppgaver som bl.a. daglige driftsoppgaver, prosjekter, tilsyn og politiske bestillinger. Sett i lys av administrasjonens størrelse har leveransen i 2023 etter kommunedirektørens vurdering vært svært god. Vi har flere nyansatte som raskt har måtte ta del i håndteringen av krevende prosjekter, tilsynssaker og flyktningkrise. Vi håper at 2024 skal bli et år der

aktivitetsnivået kan tas noe ned slik at det skapes rom for viktige utviklingsoppgaver, kompetansebygging og medarbeiderfokus. Det kommende omstillingsarbeidet vil være betydelig ressurskrevende for organisasjonen. For å lykkes i dette arbeidet er vi avhengige av et godt samarbeid med politisk ledelse.

Digitalisering, sikkerhet og beredskap

Lund kommune fortsetter det gode arbeidet på digitaliseringsområdet.

Kommunedirektørens ledergruppe var høsten 2023 ferdig med et stort kompetanseløft i digital transformasjon. Kurset har vært omfattende og vi har hatt flere samlinger. Dette har vært krevende å følge opp i tillegg til andre oppgaver, men vi har lært mye om merverdien som ligger i rett bruk av digitale verktøy.

Det er etablert en god digitaliseringskultur der nyanskaffelser av viktige virksomhetssystemer gjøres ut fra en tilnærming om et ønske om økt sikkerhet, økt brukervennlighet og økt effektivitet, både for ansatte og innbyggere.

Personvern er krevende å håndtere for kommunesektoren. Vi har et svært omfattende spekter av personopplysninger – som skal håndteres i tråd med et omfattende personvernregelverk. Tilsynet fra Datatilsynet har hjulpet oss i riktig retning, men det gjenstår fremdeles en betydelig jobb innenfor dette området. Riktig bruk av digitale verktøy kan hjelpe oss i dette arbeidet.

Sikkerhet og beredskap er områder som har hatt høy prioritet i 2023. Vi har blant annet etablert beredskapsråd og implementert krisehåndteringsverktøyet Rayvn.

Kommunedirektør

Siv K. Egenes

Kommunalsjef økonomi og personal

Espen Lindal

2. Regnskap og nøkkeltall 2023

I det opprinnelige budsjettet for 2023 ble netto driftsresultat budsjettert til MNOK -4,748. Underskuddet ble i sin helhet vedtatt finansiert ved bruk av disposisjonsfond. Netto driftsresultat ble i revidert budsjett anslått til MNOK -2,686, med en samlet bruk av disposisjonsfond på MNOK 5,538 fordelt med MNOK 2,686 for å saldere driftsunderskuddet og MNOK 2,852 som overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Resultatet for 2023 er om lag MNOK 1,1 lavere enn budsjettert. Det er flere forhold som bidrar i ulike retninger til dette resultatet, og bruken av disposisjonsfond ble i overkant av MNOK 1 lavere enn budsjettert som følge av netto bruk av bundne driftsfond.

Administrasjonen har holdt formannskap og kommunestyre orientert om forhold som ville kunne få vesentlig økonomisk betydning for driftsregnskapet for 2023. Fra administrasjonens side er nettoresultatet for 2023 innenfor forventning.

I likhet med regnskapsårene 2021 og 2022 har 2023 til dels vært preget av uforutsigbarhet i de økonomiske rammene. I siste halvdel av 2023 ble det varslet at skatteinngangen (inkl. inntektsutjevningen) for 2023 trolig ville bli høyere enn hva som var lagt til grunn i tidligere anslag. Lund kommune sin skatteinngang var i 2023 på ca. 88 % av landsgjennomsnittet og ca. 2,7 % høyere enn i 2022. Ettersom skatteinngangen er lavere enn landsgjennomsnittet tilføres kommunen skatteutjevning gjennom mekanismene i inntektssystemet. I sum løftes kommunens skatteinngang opp til ca. 94,6 % av landsgjennomsnittet. I hovedoversiktene inngår skatteutjevning i sum rammetilskudd. Ettersom skatteinngangen lokalt var høyere enn anslått er kommunen trukket i inntektsutjevningen. Avvikene mellom regnskap og budsjett innenfor skatt og rammetilskudd må derfor ses i sammenheng. Kommunen har mottatt ca. MNOK 5,6 mer i skatteinntekter inkl. inntektsutjevning enn budsjettert.

Bosetting av flyktninger har også vært en til dels stor uforutsigbarhet i 2023, både på kostnadssiden og inntektssiden. Integreringstilskuddet ble budsjettert ut fra et lavere bosettingstall enn hva som ble tilfellet. Kommunen har derfor mottatt MNOK 5,5 mer i integreringstilskudd enn budsjettert.

Netto driftsresultat er videre påvirket i positiv retning som følge av teknisk regnskapsføring knyttet til utbytte fra Lyse AS i forbindelse med etablering av nytt ansvarlig lån. Dette utgjør en positiv effekt på 2,8 millioner.

Pensjonsområdets bidrag inn i resultatet (målt som avvik mellom regnskap og budsjett) er på ca. MNOK 2,1. Kommunens regnskapsførte utgifter til pensjonsområdet (inkl. premieavvik og aga) ble ca. 2,1 millioner lavere enn budsjettert.

Netto driftsresultat er gjort opp med negativt resultat på 3,79 millioner mot et budsjettert negativt resultat på 2,69 millioner.

Årets negative netto driftsresultat på MNOK 3,79 er en oppsummering av alle årets driftsposter. Innenfor etatene er det et samlet merforbruk på MNOK 13,8 ekskl. netto bruk av bundne driftsfond. Justert for netto bruk av bundne driftsfond og selvkostområdet vann og avløp er merforbruket i etatene på i underkant av MNOK 10. Merforbruket i etatene er i hovedsak finansiert med et positivt budsjettavvik på de sentrale inntektspostene.

Hovedområdene i regnskapet kan oppsummeres slik:

Beskrivelse	Regnskap	Budsjett	Avvik
Sentraladministrasjonen	24 970 711	25 006 000	35 282
Oppvekst og kultur	123 958 791	125 675 000	1 716 209
Helse og Omsorg	136 425 212	126 808 000	-9 617 205
Plan, Næring og Miljø	13 773 733	10 493 000	-3 280 736
Fellesområdet	-299 128 447	-287 982 000	11 146 450
Sum	0	0	0

Bruk og avsetninger til fond er gjennomført med netto bruk og avsetning til bundne driftsfond på hhv MNOK 2,820 og TNOK 677. Bruk av fond er gjennomført i tråd med politiske og eksterne føringer.

Samlede driftsinntekter i 2023 endte på i underkant av 363,5 millioner kroner mot 342,7 millioner kroner i 2022. Dette representerer en vekst i inntektene fra 2022 til 2023 på ca. 6 %. Av de samlede inntektene utgjør skatt på inntekt og formue samt rammetilskudd i underkant av 244,2 millioner kroner, tilsvarende ca. 67 % av samlede inntekter i 2023. Budsjetterte inntekter fra skatt og rammetilskudd i 2023 var på i ca. 238,5 millioner kroner. Avvik fra budsjett er på ca. MNOK 5,6.

Lønnsutgiftene inkl. sosiale utgifter, fratrukket sykelønns- og svangerskapsrefusjoner, er i 2023 på 201,5 millioner kroner mot 191,5 millioner i 2022. I 2023 viser samlede lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter, men fratrukket sykelønns- og svangerskapsrefusjoner et mindreforbruk mot budsjett på ca. MNOK 2,2.

Samlede driftsutgifter i 2023 er på 377,1 millioner kroner og inkluderer avskrivninger på ca. 17,7 millioner kroner. Sammenliknet med 2022 er de samlede driftsutgiftene (eksklusive avskrivninger) i 2023 ca. 8,6 % høyere i 2023 enn i 2022.

Et negativt netto driftsresultat på MNOK 3,8 innebærer at resultatet måtte vært styrket med ca. MNOK 10 for at måltall for netto driftsresultat på 1,75 % skulle vært oppnådd pr. 2023.

Det er svært viktig at virksomhetsområdene holder et vedvarende høyt fokus på god økonomiplanlegging for sine driftsområder. Balansen mellom inntektene og utgiftene har svekket seg i 2023 der kostnadene har økt ca. 2,6 % mer enn inntektene. Dette er ikke en bærekraftig utvikling over tid. Kommunedirektøren er derfor tydelig på at det må igangsettes et omstillingsarbeid med sikte på å redusere driftsutgiftene.

Korrigert netto driftsresultat (netto driftsresultat korrigert for netto bundne fondstransaksjoner) er negativt med i overkant av MNOK 1,6.

Hvis vi i tillegg justerer for netto premieavvik (ca. MNOK 13,2), nytt ansvarlig lån til Lyse AS (MNOK 2,852) og underdekning innenfor selvkostområdene vann og avløp (ca. MNOK 2,5) viser netto driftsresultat et negativt resultat med ca. MNOK 15,1. Selv om det er netto driftsresultat som er den sentrale økonomiske størrelsen er det viktig å være klar over at dette resultatet kan påvirkes av vesentlige økonomiske størrelser som det er verdt å trekke frem når vi ser på den underliggende driftssituasjonen.

I oversikten nedenfor fremgår de økonomiske hovedoversiktene etter forskriftens § 5-4 og 5-6.

§ 5-4 bevilgningsoversikt - drift					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Reg.budsj. 2023	Oppr.budsj. 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		-135 504	-141 967	-139 867	-127 836
2 Inntekts- og formueskatt		-108 656	-96 566	-92 366	-105 573
3 Eiendomsskatt		-12 057	-12 000	-11 300	-11 013
3.1 herav eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer		-4 540	-4 500	-3 800	-4 697
3.2 herav eiendomsskatt øvrig eiendom		-7 517	-7 500	-7 500	-6 316
4 Andre generelle driftsinntekter		-49 498	-43 243	-57 100	-43 018
4.1 herav inntekter fra konsesjonsavgift/-kraft		-6 877	-8 714	-23 000	-14 192
4.2 herav regulering pensjoner		-9 793	-7 700	-5 500	-8 854
4.3 herav statstilskudd flyktninger/-asylsøkere		-21 415	-15 900	-15 900	-10 613
4.4 herav kompensasjonstilskudd husbanken		-1 547	-1 200	-1 200	-1 130
4.5 herav momskompensasjon driftsregnskapet		-8 814	-8 729	-10 500	-8 229
4.6 herav produksjonsavgift		-1 052	-1 000	-1 000	0
5 Sum generelle driftsinntekter		-305 715	-293 776	-300 633	-287 440
6 Sum bevilgninger drift, netto		301 807	287 982	294 549	275 530
7 Avskrivninger	8	17 663	17 663		16 758
8 Sum netto driftsutgifter		319 470	305 645	294 549	292 288
9 Brutto driftsresultat		13 753	11 869	-6 084	4 848
10 Renteinntekter	10	-4 671	-3 600	-2 600	-2 514
11 Utbytter		-11 446	-11 220	-8 368	-7 300
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter	10	11 441	11 500	10 000	6 257
14 Avdrag på lån	11	12 373	11 800	11 800	11 520
15 Netto finansutgifter		7 697	8 480	10 832	7 963
16 Motpost avskrivninger	8	-17 663	-17 663		-16 758
17 Netto driftsresultat		3 788	2 686	4 748	-3 947
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
18 Overføring til investering		2 852	2 852	0	0
19 Avsetning til bundne driftsfond	7	677	0	0	1 998
20 Bruk av bundne driftsfond	7	-2 820	0	0	-6 929
21 Avsetninger til disposisjonsfond	7	0	0	0	8 878
22 Bruk av disposisjonsfond	7	-4 497	-5 538	-4 748	0
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponeringer		-3 788	-2 686	-4 748	3 947
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

§ 5-6 økonomisk oversikt etter art - drift

Tall i 1000 kroner		Note	Regnskap 2023	Reg.budsj 2023	Oppr.budsj 2023	Regnskap 2022
1	Rammetilskudd		-135 504	-141 967	-139 867	-127 836
2	Inntekts- og formuesskatt		-108 656	-96 566	-92 366	-105 573
3	Eiendomsskatt		-12 057	-12 000	-11 300	-11 088
4	Andre skatteinntekter		-2 113	-2 000	-24 000	-1 060
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten		-29 122	-21 248	-21 248	-18 294
6	Overføringer og tilskudd fra andre		-40 503	-25 610	-27 381	-37 255
7	Brukerbetalinger		-8 310	-8 009	-8 509	-8 102
8	Salgs- og leieinntekter		-27 105	-30 750	-23 536	-33 514
9	Sum driftsinntekter		-363 370	-338 150	-348 207	-342 722
10	Lønnsutgifter		169 676	158 885	155 173	160 143
11	Sosiale utgifter		42 704	44 802	45 771	40 092
12	Kjøp av varer og tjenester		111 774	95 984	105 832	101 388
13	Overføringer og tilskudd til andre		35 306	32 685	35 346	29 184
14	Avskrivninger	8	17 663	17 663	17 000	16 758
15	Sum driftsutgifter		377 123	350 019	359 122	347 565
16	Brutto driftsresultat		13 753	11 869	10 915	4 843
17	Renteinntekter	10	-4 671	-3 600	-2 600	-2 514
18	Utbytter		-11 446	-11 220	-8 368	-7 300
19	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	
20	Renteutgifter	10	11 443	11 500	10 000	6 262
21	Avdrag på lån	11	12 373	11 800	11 800	11 520
22	Netto finansutgifter		7 699	8 480	10 832	7 968
23	Motpost avskrivninger	8	-17 663	-17 663	-17 000	-16 758
24	Netto driftsresultat		3 788	2 686	4 748	-3 947
24 a	Netto driftsresultat i %		-1,0 %	-0,8 %	-1,4 %	1,2 %
	Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat					
25	Overføring til investering		2 852	2 852	0	0
26	Avsetninger til bundne driftsfond	7	677	0	0	1 998
27	Bruk av bundne driftsfond	7	-2 820	0	0	-6 929
28	Avsetninger til disposisjonsfond	7	0	0	0	8 878
29	Bruk av disposisjonsfond	7	-4 497	-5 538	-4 748	0
30	Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-3 788	-2 686	-4 748	3 947
30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Finansposter

Finanspostene viser netto finansutgifter på ca. 7,7 millioner kroner i 2023 mot ca. 8 millioner i 2022. Her er det imidlertid viktig å merke seg at utbyttet fra Lyse AS slår ut positivt med 2,8 millioner, slik at reelle finansutgifter er på ca. 10,5 millioner for 2023. Justerte netto finansutgifter har altså økt med ca. 2,5 millioner kroner i 2023 sammenliknet med 2022, og med 6 millioner fra 2021.

Det gjennomsnittlige rentenivået i 2023 er betydelig høyere enn i 2022, der referansrenten, 3M NIBOR, i 2023 har et gjennomsnittsnivå på 4,0 % mot 2,2 % i 2022. Rentene har vært unormalt lave gjennom 2020/2021, og de rentene vi ser nå må anses for å være mer normale. Pr mars 2024 er 3M NIBOR på 4,70 % eks påslag. Rentebanen til Norges Bank viser at det er forventninger om at styringsrenten og markedsrenten (NIBOR NOK 3M) har nådd et toppunkt, og at vi vil se en gradvis reduksjon i rentenivået i tiden fremover. Grafen nedenfor viser forventet rentebane for NIBOR NOK 3M for de kommende 3 år.

Driftseffekten av økte renter avhenger av kommunens samlede rentebærende gjeld. Det er viktig at investeringsnivået holdes lavt, og at de investeringer som gjennomføres er gjennomtenkte og helhetlige.

I 2023 er det betalt avdrag på ca. 12,4 millioner kroner mot budsjetterte avdrag på 11,8 millioner kroner. Renteinntekter/utbytter utgjør for 2023 ca. 140 % av sum rentekostnader. Tilsvarende forholdstall for 2022 viste 157%, mens tall for 2021 viste ca. 253 %. Justert for ekstraordinært utbytte fra Lyse AS (ansvarlig lån MNOK 2,852) viser tallene for 2023 at renteinntekter/utbytter utgjør 116 % av sum rentekostnader. Denne markante endringen følger av at renteutgiftene har økt betydelig mer enn økningen i renteinntektene og utbyttene fra energiselskapene. Når markedsrentene og låneopptakene øker vil dette ha en negativ innvirkning på dette forholdstallet.

Etatenes drift

Oversikten nedenfor viser etatenes drift i 2023. Av oversikten fremgår det at etatene har et samlet merforbruk på ca. 13,8 millioner kroner. Regnskapsoversikten nedenfor inkluderer ikke bruk av fondsmidler og vil dermed ikke inkludere prosjektmidler fra tredjeparter eller bruk av selvkostfond.

Etatene har levert på lovmessige og politiske føringer som overstiger kommunestyrets budsjetttramme med ca. MNOK 11,1 i 2023. Justert for selvkost er avviket på i underkant av MNOK 10.

Det er viktig å understreke at etatenes budsjetttrammer generelt har vært stramme, noe som blir særlig krevende i en tid med kraftig lønns- og prisvekst i kombinasjon med økt etterspørsel etter kommunale tjenester.

Etatene er kompensert for lønns- og prisvekst ut fra anslag, som er beregnet på bakgrunn av deflatorestimater fra sentrale myndigheter. Det har vist seg å være krevende å gi gode anslag for den kommunale deflatoren i 2023. Merforbrukene innenfor HO-etaten og PNM-etaten kan imidlertid ikke forklares med bakgrunn i manglende kompensasjon for lønns- og prisvekst.

Deler av merforbruket skyldes en for optimistisk budsjettering av refusjoner og salgs/leieinntekter. Noe av dette har vært søkt rettet opp ved tilførsel av midler ifm. revidert budsjett, mens resterende har vært forutsatt at tjenesteområdene skulle klare å hente inn i løpet av året som helhet. Det har vi ikke i tilstrekkelig grad lyktes med.

Etatene belyser den økonomiske situasjonen mer under sine respektive kapitler.

Oppstilling over etatenes driftsresultat - § 5-4 andre ledd					
ETATENES DRIFT:					
		<i>Regnskap 2023</i>	<i>Revidert budsjett 2023</i>	<i>Avvik (minus er neg.)</i>	<i>Regnskap 2022</i>
1 SENTRAL- ADMINISTRASJON	Utgift	-26 870	-25 206	-1 664	-23 685
	Inntekt	1 695	200	1 495	1 037
	Netto utgift	-25 175	-25 006	-169	-22 648
2 OPPVEKST OG KULTUR	Utgift	-142 685	-134 785	-7 900	-136 594
	Inntekt	18 132	9 110	9 022	16 907
	Netto utgift	-124 553	-125 675	1 122	-119 687
3 HELSE OG OMSORG	Utgift	-170 716	-155 973	-14 743	-152 455
	Inntekt	33 078	29 165	3 913	32 835
	Netto utgift	-137 638	-126 808	-10 830	-119 620
4 PLAN-NÆRING-MILJØ	Utgift	-28 692	-42 562	13 870	-26 800
	Inntekt	14 251	32 069	-17 818	13 225
	Netto utgift	-14 441	-10 493	-3 948	-13 575
Nettobevilgninger etatene		-301 807	-287 982	-13 825	-275 530
<p>Bruk og avsetninger til fond er ikke inkludert Interne utgifter innenfor bl.a. bygningsvedlikehold og renhold/vaktmestertjenester er bokført direkte på det aktuelle virksomhetsområde.</p>					

Budsjettpremisser og vesentlige avvik i driftsbudsjettet for 2023

Årsbudsjettet for 2023 for Lund kommune ble i desember 2022 vedtatt med en netto utgiftsramme på ca. 294,55 millioner kroner fordelt på kommunens 4 etater med følgende fordeling:

- Sentraladministrasjonen MNOK 25,067
- OK-etaten MNOK 131,250
- HO-etaten MNOK 127,198
- PNM-etaten MNOK 11,034

Budsjettgrunnlaget for 2023 bygger på budsjettet for 2022. Dette innebærer at driftsmessige forhold som er av varig løpende karakter videreføres dersom annet ikke fremgår av kommunestyrets budsjettvedtak. Kommunestyret har i sitt budsjettvedtak inntatt enkelte premisser/føringer for bruk av budsjettmidlene. Bevilgning av budsjettmidler til generell lønns- og prisvekst fremgår ikke. Budsjettposter fra 2022 eller tidligere år som ikke er av varig budsjettmessig virkning eller som har en fastsatt sluttdato er justert ut av rammen og fremgår ikke av oversikten. Kommunestyrets endringspunkter fra og med budsjettåret 2023 fremgår av følgende oversikt:

Endringspunkter/premisser opprinnelig driftsbudsjett 2023 (tall i 1000)	SA	OK	HO	PNM	Status
Justering strømpriser	-1 400	-11 000	-5 800	-1 800	OK
Rekrutteringstiltak - lønn til fordeling på etatene	-125				OK
Økning driftskostnader arkiv	-40				OK
Innkjøpsamarbeid	-50				OK
Omorganisering av arkiv	-800				OK
Merkevarebygging	-200				OK/pågående
Konsulent kommuneplanens samfunnsdel	100				OK
Lønnsmidler rådgiver	-450				OK
Valggjennomføring	-170				OK
Økning av lisenser, medlemskap m.m	-600				OK
Budsjettjustering kontroll/tilsyn	-76				OK
Ekstraord. rammejustering LKF	-50				OK
Ordning bolystmidler, flytting av budsjettmidler	300	-300			OK
Etablering/utvidelse av fritidsklubb i helgene		-500			OK/pågående
Engangsstøtte til lag og foreninger		-125			OK
Mobilt lydanlegg		-98			OK
Økte overføringer til privat barnehage		-4 000			OK
Skoleadministrasjonssystem (Visma Flyt)		-100			OK
Redusert makspris barnehage		-170			OK
Økte kostnader SFO - rett til gratis opphold		-1 300			OK
Krav om kjøp av tilsyn i barnehager		-100			OK
Norsopplæringstilbud på Moi		-600			OK
Norsopplæringstilbud Egersund		-200			OK
Honorar ungdomsråd		-100			OK
Skolemiljøarbeider Nygård barneskole		-500			OK
Økt undervisning naturfag		-100			OK
Livsglede-satsing hjemmetjeneste			-300		OK
Vedlikehold omsorgsbolig			-100		OK
Økt bevilgning NAV-Lister			-7 500		OK
Økt bevilgning barnevern - barnevernsreformen			-1 200		OK
Økt bevilgning psykisk helsetjeneste			-660		OK
Økt tilskudd frivillighetssentralen			-170		OK
Økt kvelds/natttillegg pleietjenester			-600		OK
BPA hjemmetjenesten			-200		OK
Skolelos			-400		OK
Vedtak i sak 017/22 - kjøkkendrift omsorgssenter			-200		OK
Rådgiverstilling HO-stab			-500		OK
Egenandel trafiksikkerhetstiltak				-50	OK
Økt bevilgning veivedlikehold				-500	OK
Kommuneplanens arealdel				-1 000	OK
Vinduer gymsal LU				-100	OK
Økt bevilgning brannsammarbeid				-483	OK
Oppdatering av FKB-data (Sammarbeid SVV)				-90	OK/pågående
Vedlikehold LU og rest Olabakken 7				-200	OK
Intoto flomvarsling				-50	OK
Nærmiljømidler reparasjon/vedlikehold				-150	OK
Økt bevilgning Dalane felles skogbruksforvaltning				-590	OK

Kommunestyrets endringspunkter underveis i budsjettåret 2023 fremgår av følgende oversikt (ekskl. lønns- og prisreguleringer, finansområdet, statlige overføringer):

Endringspunkter/premisser revidert driftsbudsjett 2023 (tall i 1000)	SA	OK	HO	PNM	Status
Utvidelse av fritidstilbud til barn og unge på Lund folkebibliotek		-300			OK
Arrangementsmidler i regi av flerkulturell arbeidsgruppe			-150		OK
Stillingshjemmel sentraladministrasjonen	-350				OK
Partnerskapsavtale med SKAPE 2024-2027	-17				OK
Lønnsnett lokale lønnsforhandlinger kap 3 og 5	-687				OK
Medlemsskap region Stavanger	-35				OK
Ekstraord. rammejustering Lund kirkelig fellestråd	-200				OK
Etablering av blå skilt på historiske bygninger		-100			OK
Økonomisk ramme for 17-mai feiring	-61				OK
Tv-aksjonen 2023	-16				OK
Tilskudd til Dalane Pride 2023	-5				OK
Tilskudd til Eldredagen 2023	-15				OK
Tilskudd nyttårsfyrverkeri	-10				OK
Tilskudd næringsetablering	-16				OK

Kommunedirektørens gjennomgang av kommunestyrets føringer for driftsbudsjettet i 2023 og den underliggende driftssituasjonen, viser ingen vesentlige avvik som etter kommunedirektørens vurdering medfører brudd på kommunestyrets budsjettpremiser. Kommunestyret holdes løpende orientert om driftsmessige forhold som er av politisk interesse.

Oppsummering av den driftsmessige økonomiske situasjonen for Lund kommune pr 2023

Resultatet for 2023 er negativt og medfører at underdekningen må finansieres ved bruk av frie fondsmidler. Det er videre viktig å understreke at dersom vi korrigerer for ekstraordinært utbytte fra Lyse AS, ville netto driftsresultat for 2023 vært i overkant av 2,8 lavere. I tillegg vet vi at kommunens pensjonsutgifter vil øke i årene fremover som følge av høye premieavvik.

Den frie fondsbeholdningen vil etter årets resultat være på ca. 9,8 % av sum driftsinntekter. Størrelsen på de økonomiske reservene i Lund pr 2023 innebærer at måltallet på minimum 7% av driftsinntekter fremdeles er innfridd. En sunn og robust kommuneøkonomi er viktig for å kunne møte fremtidens utfordringer og uforutsette kostnadskrevende hendelser.

Kommunedirektøren ønsker på ny å understreke at kommunens økonomiske situasjon er sårbar og at det ligger flere kostnadskrevende driftsoppgaver foran oss, som vi ikke kan velge å nedprioritere. I 2024 igangsettes det et omstillingsarbeid for å møte fremtidens utfordringer – en bærekraftig kommuneøkonomi i kombinasjon med et fremtidsrettet tjenestetilbud.

Balanseposter 2023

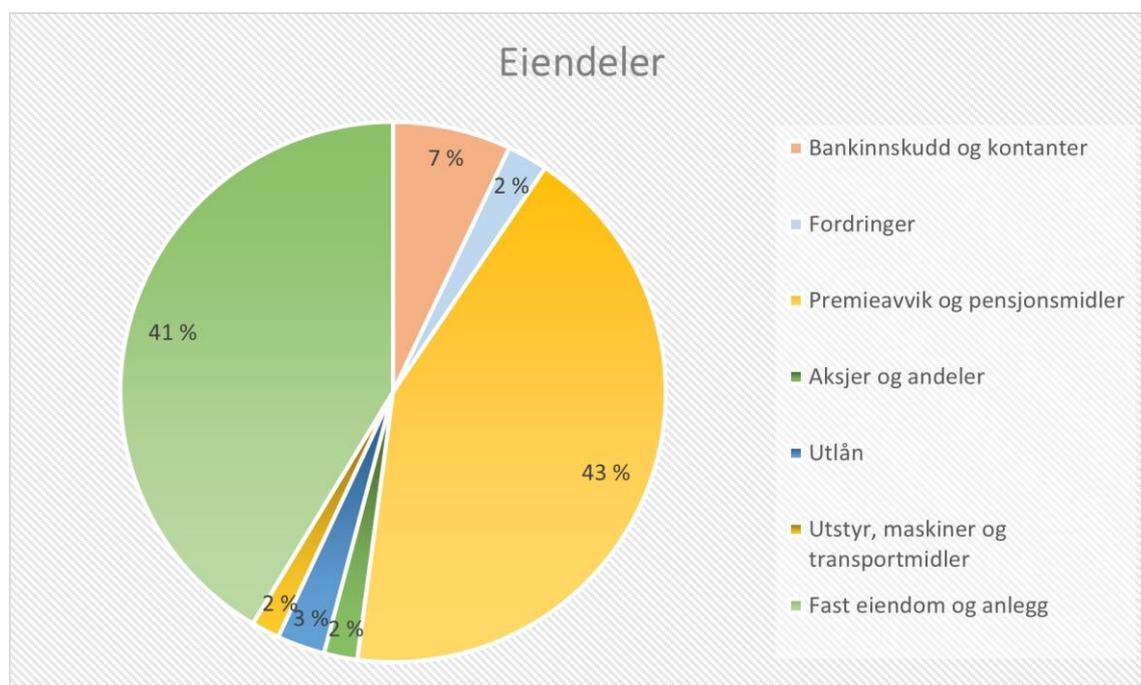
Ved årets slutt fremkommer det at hovedandelen av eiendelssiden består av fast eiendom og anlegg (41%) og premieavvik/pensjonsmidler (43%), hvor premieavviket utgjør ca. 11% av denne fellesposten. På eiendelssiden har det vært en nedgang i likvide midler, hvor det ved utgangen av 2023 var en beholdning på MNOK 65,5 mot MNOK MNOK 73,8 i 2022.

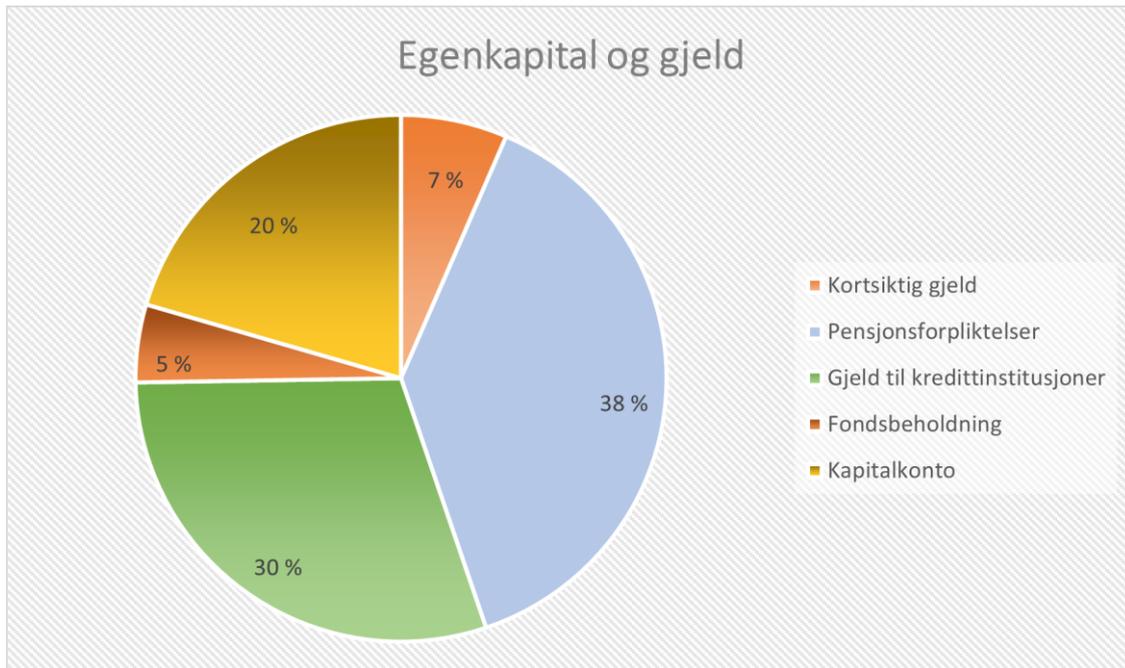
Premieavviket pensjon har økt med ca. MNOK 13 siden utgangen av 2022 og pensjonsmidler til KLP og Statens pensjonskasse har økt tilsvarende.

Hovedandelen av egenkapital og gjeldssiden består av gjeld til kredittinstitusjoner (30 %), pensjonsforpliktelser (38 %) og kortsiktig gjeld (6 %). På gjeldssiden har det vært en nedgang i gjeld til kredittinstitusjoner på ca. MNOK 7,5 sett mot 2022. Dette har sin årsak i at netto låneopptak i 2023 har vært lavt sammenliknet med tidligere år. Det er en økning i pensjonsforpliktelser på MNOK 13 sett mot 2022, dette følger i hovedsak av økt pensjonsforpliktelse KLP.

Egenkapitalsiden består av kapitalkonto (20 %) og fondsmidler (4,5 %). Til sammenlikning utgjorde kommunens fondsmidler kun 2,7 % pr. 2019.

Nedenfor viser en oversikt over eiendeler, egenkapital og gjeld per 31.12.23, og den prosentmessige fordelingen.

Investeringer

I 2023 er det gjennomført investeringer på til sammen ca. 18,9 millioner kroner mot ca. 28,8 millioner kroner i 2022. Det vil bli fremmet egen sak ang overføring av finansieringsmidler fra 2023 til 2024 for pågående prosjekter.

§ 5-5 bevilgningsoversikt Investering					
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Reg.budsj 2023	Oppr.budsj 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter					
1 Investeringer i varige driftsmidler	8	13 882	25 796	6 650	22 157
1.1 Investeringer i varige driftsmidler (VAR-sektoren)	8	449	733	150	5 834
2 Tilskudd til andres investeringer		1 094	900	900	197
3 Investering i aksjer og andeler i selskaper		629	600	600	575
4 Utlån av egne midler		2 852	2 852	0	0
5 Avdrag på lån		0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		18 906	30 881	8 300	28 763
Investeringsinntekter					
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-2 754	-5 346	-1 450	-3 864
8 Tilskudd fra andre		-2 610	-6 525	0	-11 148
9 Salg av varige driftsmidler		0	0	0	-614
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-713	-713	-713	-713
13 Bruk av lån		-10 011	-15 445	-6 137	-12 424
14 Sum investeringsinntekter		-16 088	-28 029	-8 300	-28 763
Utgifter videreutlån					
15 Videreutlån		407	3 000	3 000	1 600
16 Bruk av lån til videreutlån		-407	0	0	-1 600
17 Avdrag på lån til videreutlån		1 274	1 277	1 277	1 262
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-1 028	-1 277	-1 277	-1 953
19 Netto utgifter videreutlån		246	3 000	3 000	-691
Overføringer og avsetninger					
20 Overføring fra drift		-2 852	-2 852	0	0
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	691
22 Bruk av bundne investeringsfond	7	-212	-3 000	-3 000	0
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 064	-5 852	-3 000	691
27 Fremført til inndekning senere år (udekket beløp)		0	0	0	0

Av de samlede investeringsutgiftene i 2023 på MNOK 18,9 er MNOK 1,1 tilskudd til andres investeringer (kirkelig fellesråd TNOK 900 og justeringsavtaler mva TNOK 194) og TNOK 629 egenkapitalinnskudd i KLP.

Nedenfor følger en mer detaljert oversikt over investeringsprosjektene i 2023.

Store prosjekter i 2023 som kan trekkes frem er utbygging av Eikeland bofellesskap. Prosjektet hadde oppstart 2023, men er ikke ferdigstilt. Andre store prosjekter har vært investering i gatelys og asfaltering, administrative IKT-investeringer som har gått på diverse implementeringskostnader i digitale systemer, ny minibuss til helse og omsorg, samt renovering av Kroken på sykehjemmet.

Det har også vært flere mindre, men viktige prosjekter i 2023 som bl.a løpende investeringer i Chromebook til skolene, nødvendig utstyr innenfor helse- og omsorgssektoren, erstatning av kjøretøyer på PNM og merkevarebygging.

Det er kommunedirektørens oppfatning at årets investeringsprosjekter i all hovedsak har vært gjennomført med god styring, kontroll og overholdelse av budsjetttrammene. Mindre overskridelser på prosjekter dekkes inn ved tilsvarende mindreforbruk på andre prosjekter.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket finansieringsbehov på 0 kroner. Nye prosjekter i 2023 er hovedsakelig finansiert ved opptak av lån og momskompensasjon. Investeringsregnskapet viser at det er inntektsført bruk av lån på ca. 10 millioner kroner mot budsjettet bruk av lån på ca. 15,5 millioner kroner. Ubrukte lånemidler er oppført i balansen og anvendes til å finansiere pågående eller nye prosjekter i årene fremover.

Budsjettpremiser og vesentlige avvik i investeringsbudsjettet 2023

Investeringsbudsjettet for Lund kommune i 2023 ble vedtatt med en samlet investeringsramme på MNOK 8,3. Av dette ble MNOK 6,8 vedtatt til investeringer i varige driftsmidler, TNOK 600 til investering i aksjer og andeler og TNOK 900 i tilskudd til andres investeringer (Kirkelig fellesråd – kirketårn).

Gjennomgangen av investeringsprosjektene for 2023 viser kun mindre avvik fra kommunestyrets premisser for investeringsmidlene. Enkelte prosjekter har mindre overskridelser som oppveies av mindreforbruk på andre prosjekter. Enkelte av prosjektene går over to/tre år selv om investeringsbudsjettet kun er ettårig. Dette innebærer at det vil forekomme til dels store avvik mellom vedtatt investeringsbudsjett og investeringsregnskapet.

Endringspunkter/premisser opprinnelig investeringsbudsjett 2023 (tall i 1000)	SA	OK	HO	PNM	Status
Prosjekt 1144 Renovering Kirketårn	-900				OK
Prosjekt 1000 Egenkapitalinnskudd KLP	-600				OK
Prosjekt 1153 Adm IKT investering	-600				OK
Prosjekt 1172 Merkevarerbygging	-300				OK
Prosjekt 2780 Chromebook		-400			OK
Prosjekt 2836 Forprosjekt "oppgradering huset"				-500	Ikke utf.
Prosjekt 2840 Oppgradering Grindabygget Haien		-250			OK
Prosjekt 2841 Pumprackbane Nygård				-625	Pågående
Prosjekt 3068 Nye senger, madrasser og medisinsk utstyr			-100		OK
Prosjekt 3073 Velferdsteknologi			-200		OK
Prosjekt 3095 Renovering Kroken sykehjemmet			-500		OK
Prosjekt 3096 Inventar sykehjem			-200		OK
Prosjekt 3097 Datautstyr ifm. journalsystem			-125		OK
Prosjekt 4108 Asfalt kommunale veger				-800	OK
Prosjekt 4110 Gatelyst/trafikksikring				-1500	OK
Prosjekt 4174 Erstatning av kjøretøy				-300	OK
Prosjekt 4175 Utredning nytt boligfelt Lundestranda				-250	Ikke utf.
Prosjekt 4177 Tavle Holamoen avløpspumpestasjon				-150	Ikke utf.

I kommunestyresak 024/23 ble det vedtatt tilleggsinvesteringer til det opprinnelige investeringsbudsjettet for 2023 på MNOK 19,729.

Endringspunkter/premisser revidert investeringsbudsjett 2023 (tall i 1000)	SA	OK	HO	PNM	Status
Prosjekt 4169 datavaktmester				-100	OK
Prosjekt 4126 VA Moi/Skår				-433	OK
Prosjekt 4163 Innlegging av VA-data				100	OK
Prosjekt 4110 Gatelyst				433	OK
Prosjekt 2231 Dagsturhytten		-280			OK
Prosjekt 2780 Chromebook		-90			OK
Prosjekt 2799 Utbygging Nygård barneskole		-1 100			OK
Prosjekt 2838 Lokale fritidsklubb		-84			OK
Prosjekt 3086 Minibuss helse og omsorg			-800		OK
Prosjekt 3087 Brannsikring Eikeland bofellesskap			-100		Ikke utf.
Prosjekt 3088 Utbygging Haukland bofellesskap			-2 000		Ikke utf.
Prosjekt 3089 Utbygging Eikeland bofellesskap			-13 900		Pågående
Prosjekt 4134 Ny vei Holamoen				-1 000	Ikke utf.
Prosjekt 4163 Innlegging av VA-data				-250	Ikke utf.
Prosjekt 2781 Opprustning av lekeplasser				-125	Ikke utf.

De største avvikene mellom regnskap og det vedtatte investeringsbudsjettet (over TNOK 100) er følgende:

- Prosjekt 2231 Dagsturhytte**
Mindreforbruk på TNOK 214. Ikke ferdigstilt, midler fra 2023 må overføres til 2024 for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- Prosjekt 2799 Nygård barneskole**
Mindreforbruk på TNOK 599. Prosjektet ferdigstilles godt innenfor rammen, og mindreforbruk søkes omfordelt til bruk på inventar i egen sak.
- Prosjekt 2780 Chromebook**
Mindreforbruk på TNOK 126. Mindreforbruk skyldes årlige variasjoner i innkjøpsbehov. Mindreforbruk etterbevilges til 2024 for å sikre finansiell prosjektet finansiell dekning.

- **Prosjekt 2781 Opprustning lekeareal**
Mindreforbruk på TNOK 125. Mindreforbruk skyldes at prosjektet ikke er påbegynt, forventet oppstart er 2024. Mindreforbruket etterbevilges for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 2836 Forprosjekt oppgradering Huset**
Mindreforbruk på TNOK 500. Mindreforbruket skyldes at prosjektet ikke er igangsatt. Mindreforbruket etterbevilges for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 2840 Oppgradering Grindabygget Haien**
Mindreforbruk på TNOK 208. Mindreforbruket skyldes at prosjektet ble billigere enn først antatt. Prosjektet er ferdigstilt.
- **Prosjekt 2841 Pumptrackbane Nygård**
Mindreforbruk på TNOK 625. Mindreforbruk skyldes at prosjektet ikke er påbegynt, forventet oppstart er 2024. Mindreforbruket etterbevilges for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 3073 Velferdsteknologi**
Overforbruk på TNOK 122.
- **Prosjekt 3087 Brannsikringsanlegg Eikeland Bofellesskap**
Mindreforbruk på TNOK 100. Mindreforbruket skyldes at prosjektet ikke er påbegynt. Mindreforbruket etterbevilges for å sikre prosjektet finansiell dekning
- **Prosjekt 3088 Utbygging Haukland bo- og avlastning**
Mindreforbruk på TNOK 2 000. Mindreforbruk skyldes at prosjektet ikke er påbegynt, forventet oppstart er 2024. Mindreforbruk må etterbevilges fra ubrukte lånemidler for å sikre prosjektet finansiell dekning i 2024.
- **Prosjekt 3089 Utvidelse Eikeland bofellesskap**
Mindreforbruk på TNOK 6 121 skyldes at prosjektet ikke er ferdigstilt. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2024, mindreforbruk må etterbevilges fra ubrukte lånemidler for å sikre prosjektet finansiell dekning i 2024.
- **Prosjekt 4110 Gatelys/trafikksikring**
Overforbruk på TNOK 184. Revidert budsjett medførte en nedjustering på TNOK 433.
- **Prosjekt 4134 Ny vei Holamoen**
Mindreforbruk på TNOK 1 000 skyldes at prosjektet har trukket ut i tid. Mindreforbruket etterbevilges for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 4163 Innlegging av VA data**
Mindreforbruk på TNOK 150 som følge av at prosjekt ikke er igangsatt. Igangsetting avklares i 2024. Midler fra 2023 må overføres 2024 for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 4175 Utredning nytt boligfelt Lundestranda**
Mindreforbruk på TNOK 250. Mindreforbruket skyldes at prosjektet ikke er igangsatt. Midler fra 2023 må overføres 2024 for å sikre prosjektet finansiell dekning.
- **Prosjekt 4177 Tavle Holamoen avløspumpepestasjon**

Mindreforbruk på TNOK 150. Mindreforbruket skyldes at prosjektet ikke er igangsatt. Midler fra 2023 må overføres 2024 for å sikre prosjektet finansiell dekning.

Kommunedirektørens gjennomgang av investeringsregnskapet viser ingen vesentlige avvik som medfører brudd på kommunestyrets budsjettpremisser for investeringer.

Nøkkeltall - handlingsregler

I budsjettet for 2023 har det vært fokus på 3 finansielle handlingsregler og nøkkeltall som kommunestyret har vedtatt som overordnede styringsmål. Nedenfor viser vi status på de finansielle nøkkeltallene etter regnskapet for 2023. Det regnskapsmessige resultatet er disponert mot disposisjonsfondet jfr. forskrift om årsregnskap § 4-2 og inngår i oversikten.

År	2023	2022	2021	2020	2019
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-1,0	1,2	5,0	2,8	-2,0
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	63,7	68,9	74,7	72,5	74,9
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	9,8	11,8	10,0	5,7	3,9

Kommunestyret har vedtatt følgende langsiktige målsettinger:

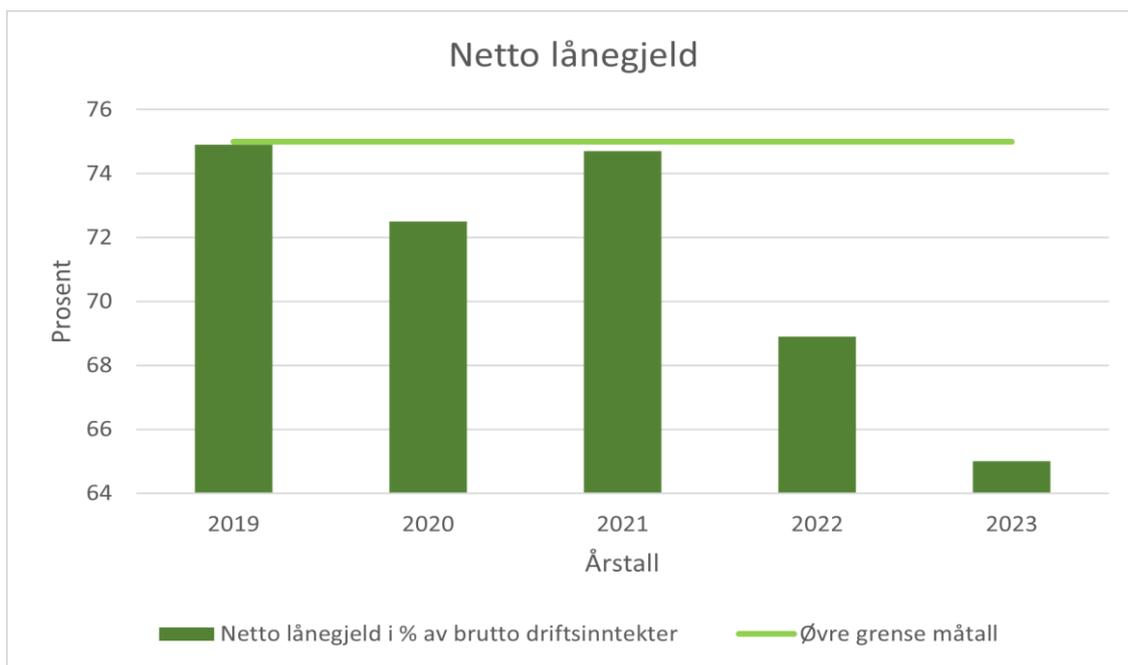
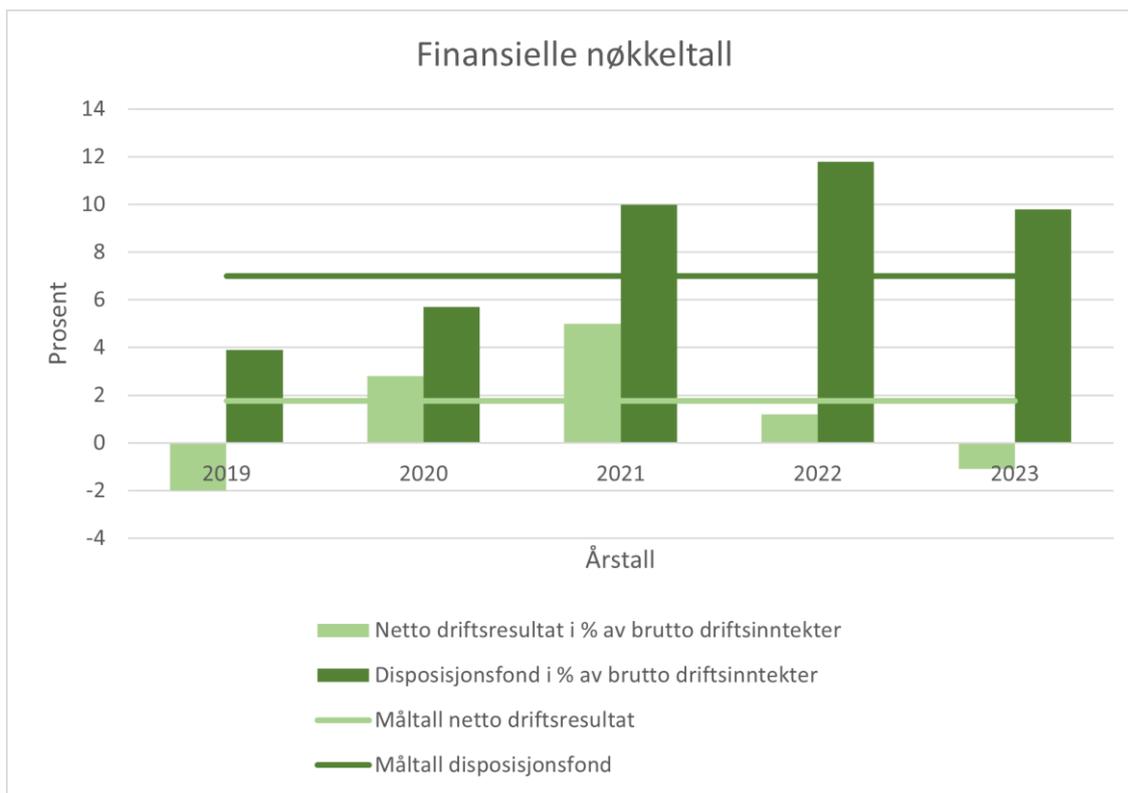
- *Netto driftsresultat: 1,75 % av brutto driftsinntekter*
- *Netto lånegjeld: maks 75 % av brutto driftsinntekter*
- *Disposisjonsfond: 7 % av brutto driftsinntekter*

Av oversikten ser vi at to av de finansielle nøkkeltallene har svekket seg; årets netto driftsresultat og beholdning av disposisjonsfond. Nedgangen i måltall for disposisjonsfond har en direkte sammenheng med salderingen av årets driftsunderskudd.

Årets driftsresultat er påvirket av flere forhold. I positiv retning trekker både skatteinntang og integreringstilskudd som ble høyere enn budsjettet, i tillegg til teknisk regnskapsføring knyttet til utbyttet fra Lyse i forbindelse med etablering av nytt ansvarlig lån. Samtidig drifter kommunen for dyrt, og har høyere driftsutgifter enn budsjettet, noe som i sum medfører negativt resultat.

Per 2023 er Lund kommune innenfor 2 av 3 av de finansielle måltallene.

Som følge av negativt netto driftsresultat begrenses kommunens økonomiske handlingsrom noe. Dette var imidlertid forventet, og det er fortsatt midler å tære på under det pågående omstillingsarbeidet.

Kommunens netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Måltallet for netto lånegjeld har hatt en positiv utvikling i 2022 og 2023. Det er imidlertid viktig å understreke at denne utviklingen i hovedsak skyldes et svært lavt investeringsnivå de siste årene. Denne utviklingen kan ikke

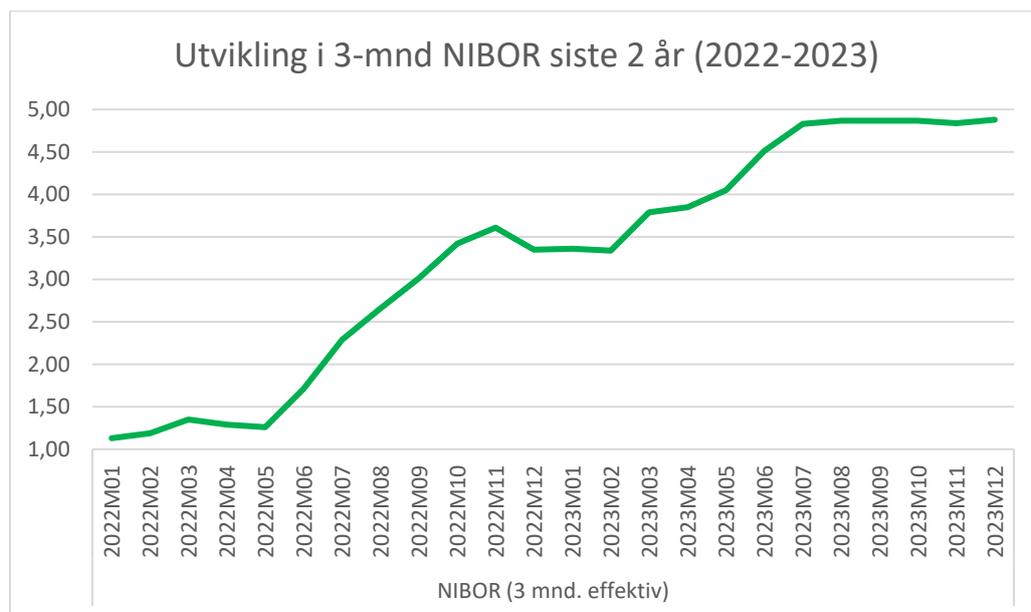
forventes å fortsette i årene fremover som følge av til dels stort investeringsbehov. Selv om økt investeringsnivå vil påvirke kommunens finansutgifter kan de likevel gi netto driftsbesparelser, for eksempel gjennom investeringer i energieffektivisering av bygg, velferdsteknologi m.m.

Renteutvikling i 2023

Lund kommune sin lånegjeld pr. 2023 er på ca. 279,2 millioner kroner, og er fordelt med ca. 18 % fastrente og 82 % flytende rentebetingelser med basis i 3mnd NIBOR + påslag. Historisk viser det seg å være mest lønnsomt med flytende rentebetingelser.

Som et resultat av at 82 % av låneporteføljen har flytende rentebetingelser er kommunen sårbar for økninger i markedsrentene. Denne sårbarheten kan reduseres ved at andelen fastrente økes ytterligere. Kommunedirektøren vurderer dette løpende. Rentenivået gjennom 2023 har vært kraftig stigende, med en snittrente for Lund kommune på ca. 4,0 % mot 2,2 % i 2022. Budsjetterte rentekostnader for 2023 var på 11,5 millioner kroner, mens regnskapet viser bokførte rentekostnader på ca. 11,4 millioner kroner.

Nedenfor vises utviklingen i 3mnd NIBOR i 2022- 2023 ekskl. påslag:

Når markedsrenten øker vil kommunens rentekostnader øke – samtidig vil kommunens innskudd få en høyere avkastning – noe som gir en økning i renteinntektene. Budsjetterte renteinntekter for 2023 var på MNOK 2,6 mens bokførte renteinntekter var på ca. MNOK 4,7.

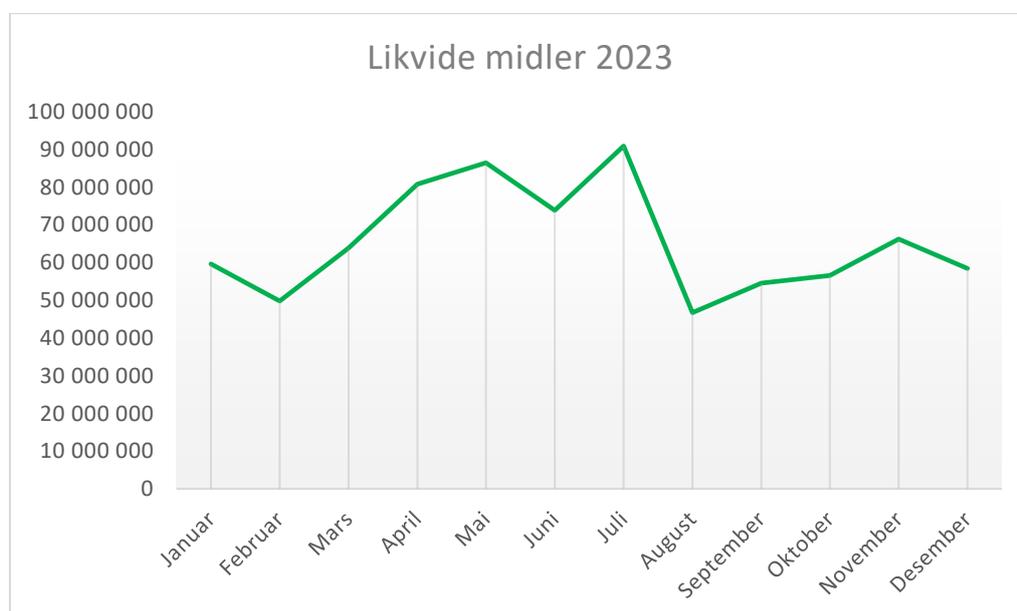
Ved utgangen av 2023 ligger 3mnd NIBOR ekskl. påslag på ca. 4,88%. Til sammenlikning var 3mnd NIBOR på 3,35% i desember 2022. Det forventes at rentetoppen er nådd og at Rentenivået vil flate ut slik at man kan forvente en noe lavere rente i 2024 og 2025. Per mars 2024 er markedsrenten på ca. 4,70 % ekskl. påslag.

Likviditet

Likviditet er et uttrykk som benyttes til å beskrive en virksomhets betalingsevne, som forklarer hvor god betalingsevne virksomheten har i øyeblikket. God likviditet vil si at virksomheten er god til å innfri betalingsforpliktelsene sine. Det finnes flere mål på om likviditeten er god eller dårlig – der ett av målene er likviditetsgrad 3, som er forholdet mellom de mest likvide omløpsmidlene og den kortsiktige gjelden. Med de mest likvide omløpsmidlene menes de kontoene som representerer bank og kontantbeholdning.

Lund kommune sin frie likviditetsbeholdning pr 31.12.2023 er på ca. 58,4 millioner, mens den kortsiktige gjelden er på ca. 60,5 millioner. Dette gir en likviditetsgrad 3 på over 0,97, eller 97 %. Anbefalingene er at likviditetsgrad 3 ikke bør være særlig lavere enn 0,5 eller 50%. Kommunens likviditet kan altså betegnes som god.

Grafen nedenfor viser utviklingen i kommunens likviditet gjennom året.

Fondsbeholdning

Kommunens fondsbeholdning er pr 2023 på MNOK 44,5 – hvorav ca. MNOK 35,7 er frie midler i form av disposisjonsfond.

Tall i 1000	2023	2022	2021	2020	2019
Disposisjonsfond	35 741	40 238	31 400	16 969	9 740
Bundne fond	6 778	8 920	13 850	12 722	10 283
Ubundne inv. fond	345	345	345	345	345
Bundne inv. fond	1 651	1 863	1 172	623	436
Totalt alle fond	44 514	51 366	46 767	30 659	20 804

For oversikt over bruk og avsetninger til frie driftsfond i 2023 gjelder følgende oversikt:

Endringer frie driftsfond 2023		Tall i 1000			
Beskrivelse fond	Saldo årets inngang	Tilført i 2023	Brukt i 2023	Saldo årets utgang	Kommentar
Disposisjonsfond	38 845	0	4364	34 481	Årsdisp.
Formannskapetets driftsfond	217			217	
Utvidet tilbud til barn og unge på biblioteket	300			300	Utv. tilbud barn og unge
Næringsfond	697		54	643	Tilskudd private
Tilskudd til tilpasning og etablering av bolig	79		79	0	Tilskudd private
Handelsforeningen	100			100	Tilskudd private

Kommunens frie fondsbeholdning er svekket med MNOK 4,497 pr 2023 sammenlignet med 2022. Måltallet for disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter (9,8 %) er imidlertid oppfylt pr 2023 med relativt god margin.

Nedenfor følger en oversikt over endringer i bundne driftsfond i 2023. Bundne driftsfond uten endringer i 2023 inngår ikke i oversikten.

Endringer i bundne fond 2023		Tall i 1000			
Beskrivelse fond	Saldo årets inngang	Tilført i 2023	Brukt i 2023	Saldo årets utgang	Kommentar
Musikal Nygård Barneskole	29		29	0	Brukt ifm musikal Nygård Barneskole
Kompetanseutv. Psykisk helse i grunnskolen – Heskestad Skule	29		21	8	Midler søkt til «vandreskolen» på Heskestad skole. Brukes til skyss i løpet av 5-års periode.
Biblioteket – forfatterbesøk	22	16	14	24	Forfatterbesøk
Folkehelsemidler	0	73	43	30	Folkehelsemidler, mekkeklubb
Skoleutvikling	855	55	180	730	Lønn oppvekstrådgiver, utviklingsmidler
Den kulturelle spaserstokken	11		11	0	Kunstformidling
Den kulturelle skolesekken	50		17	33	Brukes til kulturtilbud i skolen
Veiledning nyutdannede lærere	220	56		276	Øremerkede midler til veiledningsformål. Brukes over 2 år – det sendes nye midler årlig til nye lærere

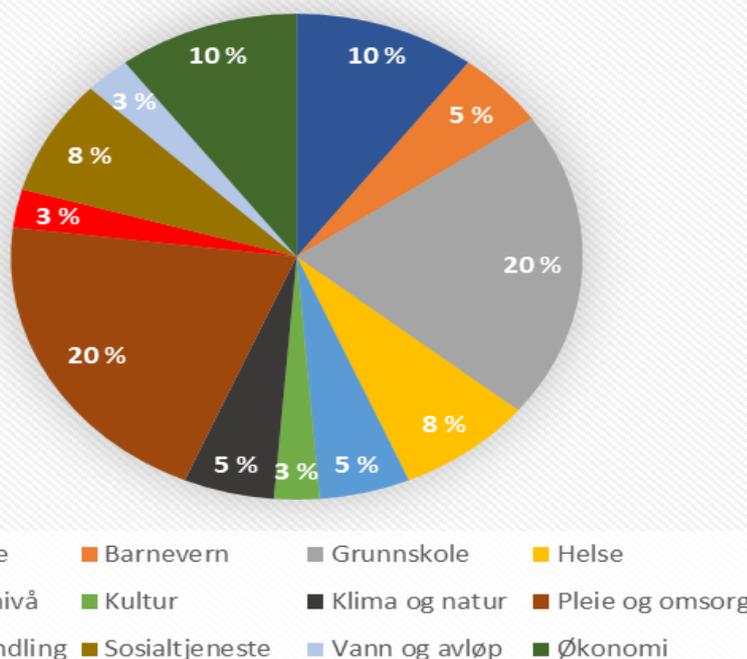
DEKOM- midler	221		160	61	TNOK 100 Lønn oppvekstrådgiver, TNOK 60 kurs og drift.
NorDan kulturfond	289	0	289	0	Kulturmidler
Kommunalt viltfond	296	53	1	348	Fellingsavgift 2023
Overskudd vann	719		719	0	Selvkostfond vann. Benyttes årlig som saldering selvkostregnskap
Kommunalt rusarbeid	490		200	290	Lønnskostnader
Styrking av helsestasjonen og skolehelsetjeneste	125		125	0	Forbruk knyttet til to stillinger ved helsestasjonen.
Folkehelse	33	0	33	0	Folkehelsemidler.
Hverdagsrehabilitering	181		180	1	Tilbud for å legge til rette for at eldre skal kunne bo lengst mulig hjemme, samt delta i et sosialt fellesskap og oppleve verdighet.
Sykehjem livsgledebasar	0	47	0	47	Midler til livsglede
Tilskudd etablering bolig	0	379	0	379	Midler til tilskudd etablering bolig
BTI	933		400	533	Forbruk knyttet til stillinger i tverrfaglig arbeidsgruppe for tidlig innsats.
Skolelos	400		400	0	Lønn skolelos

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en måling som publiseres av kommunal rapport hvert år. I målingen rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall på tvers av 12 ulike sektorer. Lund kommune er pr. 2023 nr. 224 av 356 på listen etter justering for økonomiske forutsetninger. Rangeringen i kommunebarometeret er ingen kvalitetskontroll, og det er naturlig at en kommune har noen gode og noen dårlige plasseringer.

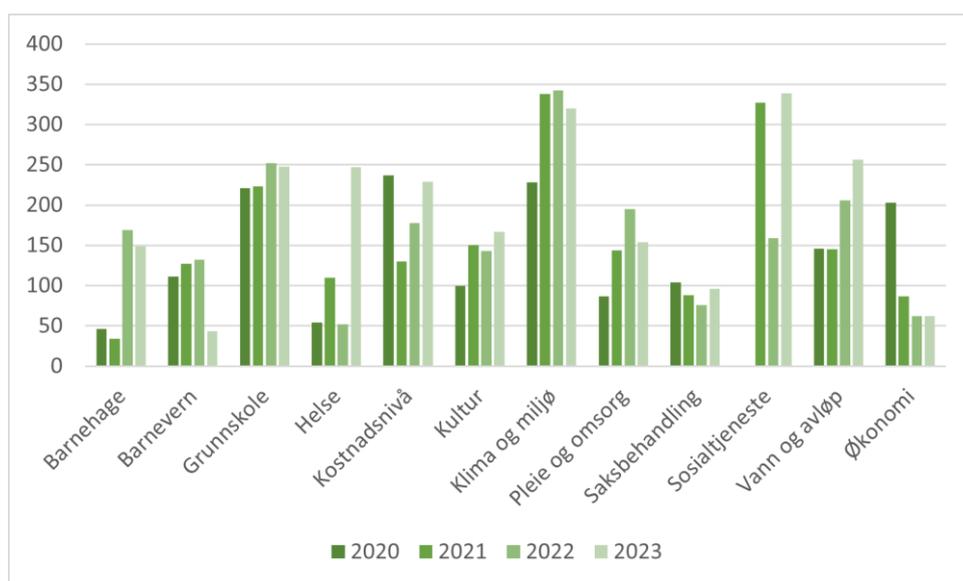
Sektorene som belyses i målingen og deres vektning i barometeret fremgår av tabellen nedenfor:

Vekting i barometeret

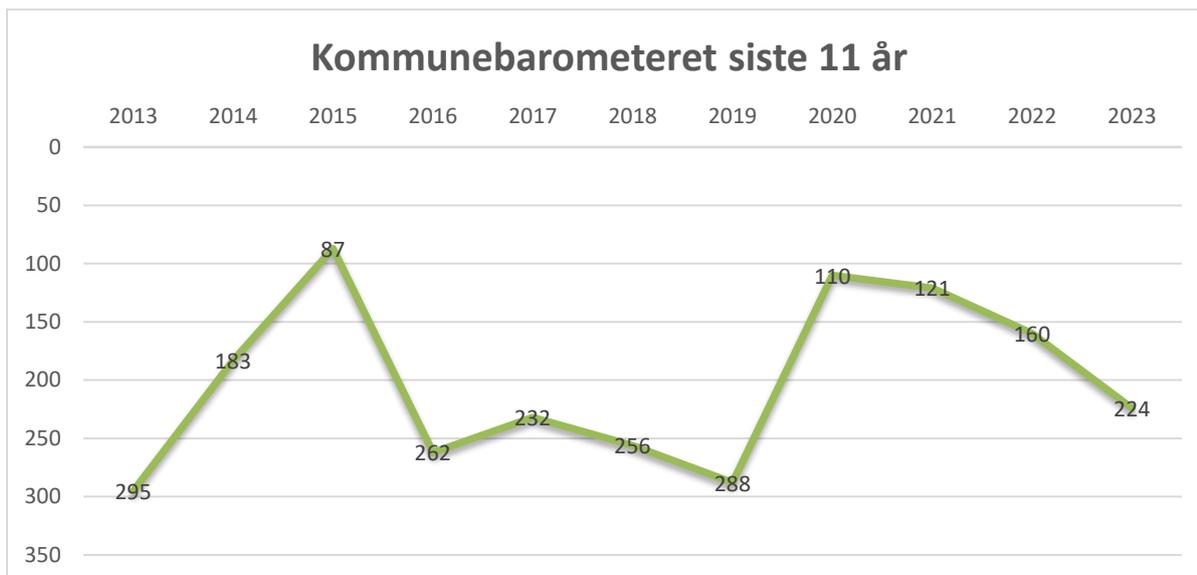

Det er viktig å huske at det er sentrale forhold som ikke måles i analysen, og at en god/dårlig plassering kan skyldes til dels tilfeldigheter. Plasseringen i kommunebarometeret vil likevel gi en indikasjon over hvilke områder kommunen utmerker seg i god eller dårlig retning.

Tabellen nedenfor viser utviklingen innenfor de ulike sektorene de 4 siste årene.

Grafen nedenfor viser utviklingen i Lund kommune sin plassering i kommunebarometeret for de siste 11 årene.

Tabellen nedenfor viser Lund kommunes rangeringer i kommunebarometeret for 2023 målt mot egne nabokommuner:

Sektor	Lund	Sokndal	Flekkefjord	Eigersund	Bjerkreim
Barnehage	149	355	176	258	91
Barnevern	43	60	51	48	250
Grunnskole	248	199	11	141	168
Helse	247	273	50	76	316
Kostnadsnivå	229	207	216	237	102
Kultur	167	251	111	167	281
Klima og natur	340	111	258	21	234
Pleie og omsorg	154	78	60	225	165
Saksbehandling	96	27	59	107	20
Sosialtjeneste	339	326	70	260	286
Vann og avløp	156	229	23	15	344
Økonomi	62	100	155	190	18
Total 2023	224	233	16	132	186

Oppsummering kommunebarometeret

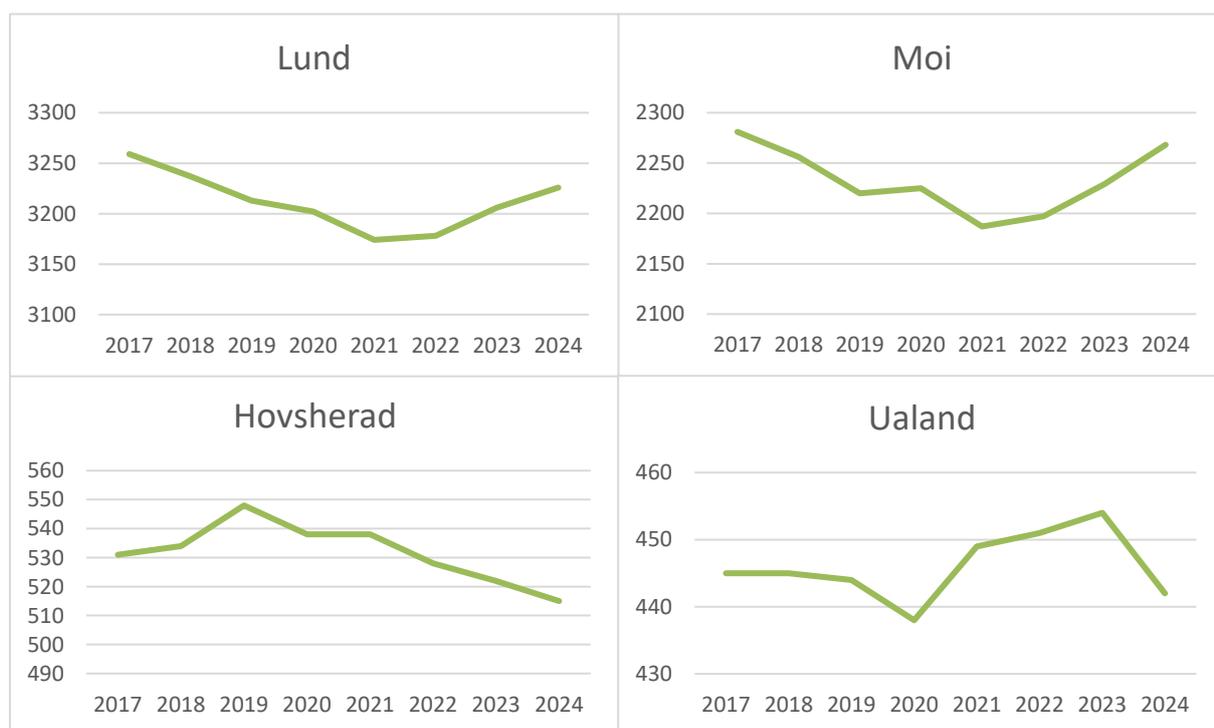
Oppsummert ser vi at Lund kommune det siste året har en relativt god plassering i kommunebarometeret innenfor flere av områdene; økonomi, barnevern og saksbehandling. Samtidig styrker kommunen sin plassering innenfor pleie og omsorg og barnehage. Sammenliknet med nabokommunene har Lund kommune i 2023 en relativt svak plassering, og for Rogaland totalt kommer Lund inn på 19. plass av 23. Det er som tidligere nevnt viktig å være klar over at enkelthendelser får stor innvirkning for små kommuner. Det viktigste fremover er å arbeide målrettet mot en helhetlig forbedring i tjenestene. Lykkes man med det vil plasseringene i kommunebarometeret over tid også bedres.

Befolkningsutvikling

Ved utgangen av 4. kvartal 2023 hadde Lund kommune 3.226 innbyggere. Dette er 20 mer enn hva innbyggertallet var ved årets inngang (3.206). Tabellen nedenfor viser utviklingen i innbyggertall i kommunens grunkretser per 01.01 det enkelte år.

Befolkning etter grunnkrets	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
11120101 Eike	52	51	48	51	54	57	56	56
11120102 Skåland	69	69	72	71	73	75	73	58
11120103 Eikeland - Lundestranda	632	615	618	616	634	639	645	651
11120104 Skulevold	131	110	113	117	128	105	122	117
11120105 Haukland	936	928	898	887	880	887	903	928
11120106 Auelandsstranda	448	456	448	445	456	457	457	471
Sum	2268	2229	2197	2187	2225	2220	2256	2281
11120201 Hove	156	161	168	174	179	192	180	175
11120202 Rusdal	104	102	105	107	101	102	99	100
11120203 Eik	255	259	255	257	258	254	255	256
Sum	515	522	528	538	538	548	534	531
11120301 Sandsmark	53	51	53	51	50	47	51	45
11120302 Refsland	95	96	87	86	87	89	85	89
11120303 Ualand	229	240	239	241	234	238	238	235
11120304 Eide	65	67	72	71	67	70	71	76
Sum	442	454	451	449	438	444	445	445
11129999 Uoppgitt grunnkrets	1	1	2	.	1	1	2	2
Totalt	3226	3206	3178	3174	3202	3213	3237	3259

Grafene nedenfor viser befolkningsutviklingen i kommunen totalt, samt i hver av de tre tettstedene de siste 8 år.

Befolkningsfremskrivningene til SSB indikerer at Lund kommunes innbyggertall vil falle i årene fremover. Dersom vi legger til grunn SSB sitt hovedalternativ for befolkningsvekst de neste 4 årene vil befolkningen falle til 3.178 innbyggere i år 2028. Fordelt etter alder vil innbyggere på 67 år eller eldre utgjøre ca. 21 % i år 2028 mot ca. 18 % i år 2023.

Aldersgruppen fra 0 til 15 år vil i 2028 utgjøre ca. 18 % av innbyggerne i kommunen mot ca. 20 % i 2023. Dette er i tråd med tidligere anslag om at antall eldre vil øke i årene fremover, mens antall barn i barnehage- og skolealder vil reduseres.

3. Likestilling- og inkluderingsarbeid

Alle offentlige myndigheter er lovpålagt å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i tjenester og forvaltning, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Etter kommuneloven § 14-7 andre ledd bokstav e) og f) skal det redegjøres for dette arbeidet i årsberetningen.

Det skal jobbes med likestilling og forebygging av diskriminering på bakgrunn av kjønn, graviditet og permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, alder og kombinasjoner av disse forholdene.

Aktivitetsplikten omfatter alle aktiviteter som er en del av kommunens virksomhet, blant annet områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv.

I tillegg skal kommunen ha et særlig fokus på å forebygge trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold, og å motarbeide stereotypisering.

Stillingsstørrelse og ansettelsestype

I kommunedirektørens ledergruppe er det 3 menn og 2 kvinner. Blant mellomlederne i kommunen er det 10 kvinner og 4 menn. Både i forhold til daglig drift og rekruttering av ansatte, tilstrebes mest mulig lik behandling av begge kjønn.

Per 31.12.23 var det ca. 217 årsverk i faste stillinger, derav 181 kvinnelige og 36 mannlige.

Årsverk fordelt per etat		
	Fast ansatt	Inkludert midlertidige ansettelser
Sentraladministrasjonen	11,7	12,2
Oppvekst- og kulturetaten	86,3	103,5
Helse- og omsorgsetaten	96,9	108,4
Plan, næring og miljø	22,5	22,5
Totalt alle etater	217,4	246,6

Det var ved årsskiftet 330 lønsmottakere i faste og midlertidige stillinger (brannkonstabler er unntatt); 49 menn og 281 kvinner.

Av 330 ansatte var 154 ansatt i 100% stilling (33 menn og 121 kvinner). I tillegg jobbet 11 ansatte (hvorav 10 kvinner) mellom 90 og 99% stilling. 50% av kommunens ansatte jobbet dermed over 90% stilling ved årsskiftet.

I kommunen jobbet 43% av de kvinnelige ansatte fulltidsstilling per 31.12.23, og 67% av de mannlige. Dette innebærer at 57% av de kvinnelige ansatte da jobbet deltid, og 33% av de mannlige. Sammenlagt jobbet ca. 53 % av kommunens ansatte deltid.

Etter § 26 andre ledd i likestillings- og diskrimineringsloven plikter kommunen å kartlegge bruken av ufrivillig deltid hvert andre år. Det ble i august 2023 sendt ut en undersøkelse til alle ansatte, der kommunen ønsket å kartlegge kompetanse og ufrivillig deltid. Kartleggingen var tilgjengelig via jobbmail og privat mail, samt via QR-kode, og kommunen understreket ved flere anledninger viktigheten av å svare. Ved fristens utløp hadde det kommet inn 189 svar, noe som tilsvarer ca. 57 % av de ansatte på daværende tidspunkt.

	Antall	Prosent
Invitert til å svare på undersøkelse	328	100 %
Svar på undersøkelse	189	57,60 %
Ønsker høyere stillingsprosent (av respondenter)	30	15,90 %
Ufrivillig deltid	21	11,10 %
Av de som ønsker høyere stillingsprosent, hvem vil fortsatt jobbe redusert	11	36,60 %
Av de som ønsker høyere stillingsprosent, hvem vil kun øke stilling i nåværende stilling	18	60 %
Av de som ønsker høyere stillingsprosent, hvem vil øke stilling uavhengig av arbeidssted	12	40 %

Det er fortsatt utfordringer knyttet til å få store stillingsbrøker i pleie- og omsorgssektoren. Årsakene er sammensatt. Det arbeides med å øke stillingsstørrelse på allerede eksisterende stillinger, fremfor å ansette nye medarbeidere i reduserte stillinger.

Det registreres imidlertid at kartleggingen viser at en stor del av de deltidsansatte, ønsker å jobbe redusert. Kommunen er opptatt av å være en arbeidsgiver for alle – både de som ønsker å jobbe fulltid og de som ønsker deltid.

Uttak foreldrepermisjon

Uttak av foreldrepermisjon i 2023 fordeler seg som følger:

Uttak av foreldrepermisjon 2023				
	Antall ansatte	Antall uker	Gjennomsnitt per ansatt	Graderte uttak
Menn	5	56	11,2	3
Kvinner	14	358	25,6	1

Uttak av foreldrepermisjon gjenspeiler trenden ellers i Norge; mor tar mesteparten av foreldrepermisjonen, mens fedres uttak i stor grad følger fedrekvoten. Kommunen vurderer ikke at det skyldes manglende tilrettelegging fra arbeidsgivers side at kvinner tar ut størst del av foreldrepermisjonen.

Lønn

Etter § 26 andre ledd plikter kommunen å minst hvert andre år kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn.

Gjennomsnittlig årslønn for kvinnene i Lund kommune er 525.600 kroner, mens den for mennene er 596.800 kroner. Lønns skillet følger profesjon og ikke kjønn. Det er heller ikke forskjell i lønn om en er vikar eller fast ansatt.

	Kjønnsbalanse		Grunnlønn (ekskl. evt. tillegg)		
	Kvinner (%)	Menn (%)	des. 2023 * 12 mnd		
			Kvinner (kr.)	Menn (kr.)	Kvinnerns andel av menn i %
Kommunen totalt - 2023	85 %	15 %	kr 525 646	kr 596 844	88 %
Toppleders ledergruppe	40 %	60 %	kr 1 060 053	kr 1 014 100	104,5 %
Mellomleder m. pers.anstv.	71 %	29 %	kr 721 960	kr 714 925	101 %
Mellomleder u. pers.anstv.	100 %	0 %	kr 642 550		100 %
Rådgiver/ingeniør	66 %	33 %	kr 657 783	kr 638 767	103 %
Undervisningspersonale m. godkjent utdanning	76 %	24 %	kr 609 945	kr 619 315	98,5 %
Undervisningspersonale u. godkjent utdanning	100 %	0 %	kr 504 767		100 %
Fysio/ergo	50 %	50 %	*	*	
Sykepleier/vernepleier	96 %	4 %	kr 563 907	*	
Spesialsykepl./helsesykepl.	100 %	0 %	kr 607 890		100 %
Pedagogisk leder/spes.ped./barnevernsped.	100 %	0 %	kr 547 464		100 %
Konsulent	92 %	8 %	kr 545 691	*	
Lege	0 %	100 %		kr 728 000	
Miljøveileder/miljøterapeut	100 %	0 %	kr 551 800		100 %
Fagarbeidere	86 %	14 %	kr 476 748	kr 493 179	96,7 %
Lærling	100 %	0 %	kr 415 300		100 %
Assistent/sekretær	91 %	9 %	kr 413 527	kr 395 660	104,5 %

* Unntatt pga. lite data

Seniortiltak

Pr. september 2023 er det 15 personer som er med i ordningen med et seniortillegg fra fylte 62 år, der 4 av disse mottar halv sats. Anslått årlig kostnad for tiltaket er på ca. 228.000 kr og vil variere noe fra år til år. Dette gjelder kun de som har mottatt tillegg på lønn, og ikke de som velger ekstra ferie. Ordningen fordeler seg slik: Sentraladministrasjonen 0 personer, OK-etaten 4 personer, HO-etaten 10 personer og PNM-etaten 1 person.

Med utgangspunkt i alderssammensetningen av de ansatte, kan utgiftene til denne ordningen øke noe de neste årene.

I 2023 er det 6 personer i gruppen AFP 62-64 år (likt som i 2022). Lund kommune er ikke med i utjevning av denne gruppen, men egenfinansierer disse utgiftene. Det er forventet at

kommunen sparer en del utgifter ved å egenfinansiere dette fremfor å delta i utjevningsordningen. Det er få personer i Lund kommune som er med i denne ordningen.

Personer med redusert funksjonsevne

Kommunen er åpen for personer som er under oppfølging hos NAV, og som har behov for utprøving av sin arbeids- og funksjonsevne i det ordinære arbeidsliv. Per 2023 er det ansatt 2 personer i Lund kommune på spesielle vilkår, der den ansattes lønn i stor grad blir dekket av NAV.

Kjønnsfordeling politiske verv

I perioden 2023–2027 har vi totalt 81 folkevalgte medlemmer og varamedlemmer i ulike råd og utvalg. Av disse er 35 kvinner (43%) og 46 menn (57%).

Kommunestyret består av 21 medlemmer, og kjønnsfordelingen gjennom de siste 4 valgperioder fremgår av følgende oversikt:

Kjønnsfordeling kommunestyret (21 representanter)								
Periode	2011		2015		2019		2023	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kvinner	7	33 %	10	48 %	9	43 %	6	29 %
Menn	14	67 %	11	52 %	12	57 %	15	71 %

4. Sykefravær og personalarbeid

Sykefravær

Det legemeldte sykefraværet i 2023 i Lund kommune (8%) er rett over kommunegjennomsnittet i Norge (7,7%). Det arbeides kontinuerlig med å holde andelen sykemeldte så lav som mulig. Kommunen arbeider løpende med tiltak som kan virke forebyggende på sykefraværet. Tabellen under viser måltall og resultatet for hver etat i 2023 (samlet fravær).

Sykefravær	Mål	Resultat
Sentraladministrasjonen	2,00	7,54
Oppvekst- og kulturetaten	5,30	7,32
Helse- og omsorgsetaten	8,00	9,15
Plan, næring- og miljøetaten	5,00	4,75
Totalt alle etater	6,00	8,01

Sykefraværet har i 2023 vært høyere enn måltallet for OK-etaten, HO-etaten og Sentraladministrasjonen. For PNM-etaten er sykefraværet rett under målsettingen.

Tabellen nedenfor er detaljert mht. korttids- og langtidssykemeldte i 2023.

Sykefravær	Mål		Resultat	
	Korttid	Langtid	Korttid	Langtid
Sentraladministrasjonen	0,80	1,20	1,23	6,30
Oppvekst- og kulturetaten	1,90	3,40	1,97	5,36
Helse- og omsorgsetaten	2,00	6,00	1,79	7,35
Plan, næring- og miljøetaten	2,00	3,00	1,46	3,29
Totalt alle etater	2,00	4,00	1,81	6,21

Arbeidet med å redusere sykefraværet er et svært viktig arbeid og har høy prioritet i Lund kommune. Det er imidlertid et utfordrende arbeid som krever innsats over tid for å se resultater.

Lund kommune arbeider etter følgende HMS-mål:

En viktig målsetting er at ingen ansatte i Lund kommune skal ha sykefravær grunnet forhold på egen arbeidsplass – den skal være trygg og trivelig!

Lærlinger

Ved utgangen av 2023 hadde Lund kommune i alt 5 lærlinger i arbeid, alle kvinner. Det arbeides løpende med å ansette flere lærlinger i kommunens ulike avdelinger. Lund kommune har som mål at det til enhver tid skal være lærlinger ansatt i kommunen, og har lang og god erfaring med lærlingearbeid.

Pensjonister

I 2023 er det 6 ansatte som har gått av med pensjon. To av disse har gått av med avtalefestet pensjon, og fire har gått av med alderspensjon.

Kompetanseheving og utvikling av kunnskap

De ansattes kompetanse er den utvilsomt største ressursen kommunen har. Det er av stor betydning at kommunen lykkes i arbeidet med å holde på og videreutvikle den kunnskapen de ansatte besitter. Kommunen arbeider løpende med kompetanseheving og utvikling av de ansattes kunnskap gjennom både interne og eksterne læringsmiljøer.

Det er et mål at de ansatte til enhver tid skal besitte den kunnskapen som er nødvendig for jobbutførelsen i kommunen, og at de ansatte skal få mulighet til å utvikle sin kunnskap gjennom sitt arbeidsforhold i Lund kommune.

I slutten av 2023 var kommunen i kontakt med MERkompetanse, som tilbyr digitale kompetanseplaner med kvalitetssikret kursinnhold til alle ansatte. Det er inngått avtale, og læringsplattformen er ventet å tas i bruk av alle ansatte våren 2024.

Interne retningslinjer og rutiner

Lund kommune arbeider kontinuerlig med å ha oppdaterte og relevante retningslinjer og rutiner for kommunens ansatte. Det er lagt ned en solid og tidkrevende innsats på dette

området i 2023, for å sikre gode rutiner og retningslinjer som regulerer de ansattes rettigheter og plikter ved et ansettelsesforhold i Lund kommune. Det stilles også stadig nye krav innen informasjonssikkerhet, IKT og personvern, og kommunen jobber løpende med å utforme nødvendige retningslinjer og styringsdokument.

Lund kommune forvalter fellesskapets ressurser både som samfunnsutvikler, tjenesteyter og arbeidsgiver. I vårt forhold til innbyggerne og til den enkelte bruker skal vi være kjent for profesjonalitet og omtanke. Lund kommune skal ha en høy etisk standard der åpenhet og redelighet skal prege vår virksomhet, og være selve grunnlaget for tillit mellom kollegaene og i forhold til innbyggerne.

5. Internkontroll, sikkerhet og beredskap

Internkontroll

Internkontroll er en del av kommunens samlede egenkontroll – det vil si kontrollen kommunen fører med egen virksomhet. Internkontrollen utgjør den administrative delen av egenkontrollen, og styres av kommunedirektøren. Dette i motsetning til den folkevalgte delen av egenkontrollen, som er lagt til kontrollutvalget.

Kravet om internkontroll gjelder for alle lovpålagte plikter kommunen har.

Egenkontrollen er viktig for den folkevalgte styringen av kommunen. Den skal bidra til at kommunestyrets politikk blir gjennomført, at innbyggerne får de tjenestene de har krav på, at andre lovpålagte plikter blir ivaretatt og at ressursene forvaltes på en effektiv måte. Et annet viktig formål med egenkontrollen er å forebygge misligheter og styrke tilliten til kommunen, både blant innbyggerne og hos nasjonale myndigheter. God egenkontroll vil også bygge opp under det kommunale selvstyret og kan legge til rette for redusert statlig tilsyn med kommunene.

Kommunestyret, som øverste instans, har likevel alltid et overordnet ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet og sørge for at kommunen er organisert og drives på en slik måte at lover og forskrifter blir overholdt, jf. kommuneloven §§ 5-3 og 22-1.

Gjennom 2023 har vi på ulike nivå i organisasjonen arbeidet med å vedlikeholde, oppdatere og bedre kommunens internkontroll. Dette er et kontinuerlig arbeid som involverer mange ansatte og fagområder. Arbeidet er tidkrevende, og innebærer blant annet opprettelse av og revidering av overordnede styringsdokumenter og retningslinjer.

Når kommunen har gode og innarbeidede styringsdokumenter og retningslinjer på plass, vil arbeidet med å systematisere rapporteringen i henhold til disse få økt fokus. Vi bygger «sten for sten», i god Lundtradisjon.

Parallelt med arbeidet med å utarbeide et godt skriftlig grunnlag for god internkontroll, får vi gjennom tilsynsaktiviteter fra eksterne tredjeparter løpende kontrollert kommunens internkontroll på ulike nivå. Vi har høyt fokus på å være en aktiv part ifm.

tilsynsaktiviteter/forvaltningsrevisjoner, slik at vi er best mulig rustet til å trekke god lærdom ut av de kontroller som utføres.

I 2023 var Lund kommune trukket ut til å svare på Datatilsynets brevkontroll ift. personopplysningssikkerhet. Basert på tilsynet og samlerapport fra Datatilsynet i etterkant, jobbes det bl.a. videre med kommunens styringsdokument og retningslinjer innen området for personvern og informasjonssikkerhet.

En viktig del av kommunens internkontroll er å sikre at alle ansatte har nødvendig opplæring i relevant lovverk. I januar 2023 ble det gjennomført todagerskurs for alle ledere og ansatte i administrative stillinger. Foredragsholder var advokat Kurt Bjørnnes, som har 25 års erfaring med kurs og foredrag i offentlig sektor.

I helse- og omsorgsetaten har de ansatte tilgang til VISMA Veileder, som bidrar til at alle ansatte til enhver tid kan holde seg oppdatert på regelverket, få veiledning og mulighet til kontinuerlig kompetanseheving, samt at den er et viktig verktøy i ledernes oppfølging av ansattes kompetanse. Her vil også innføringen av MERkompetanse i 2024 være et viktig steg for å sikre at alle kommunens ansatte er faglig oppdatert.

Et godt og enkelt prinsipp når det gjelder internkontroll og sikkerhet i forhold til dataprogram er å bruke «hylleware». Det vil si; ikke utvikle egne programmer og applikasjoner. Videre er det viktig å jevnlig oppgradere når det kommer nye versjoner.

Lund kommune er kommet langt i prosessen med å bytte ut gammel og utdatert programvare.

I 2023 fikk vi DigiHelsestasjon, som er en meldingstjeneste mellom helsestasjon- og skolehelsetjenesten og innbygger. Her kan innbygger på en sikker og trygg måte sende og motta meldinger, få oversikt over avtaler, motta varslinger og få tilgang til relevant informasjon.

Kommunen startet også arbeidet med å innføre Digihelse, som gjør at brukere og pårørende kan kommunisere digitalt med helsepersonell via helsenorge.no. Dette vil være klart til å tas i bruk i starten av 2024.

Vi tok for få år siden i bruk kvalitetssystemet Compilo, som trolig er det programmet de fleste norske kommuner bruker til blant annet avvikshåndtering og systematisering/internkontrollarbeid. I 2023 har vi arbeidet videre med å ta i bruk systemets funksjonaliteter i en større bredde, herunder oppbygging av gode og helhetlige dokumentstrukturer. Systemets funksjonaliteter for avvikshåndtering opplever vi at er godt implementert. Avvik meldes og behandles fortløpende. Det er i 2023 foretatt en gjennomgang av tilganger i systemet sammen med Compilo, for å sikre at kun de som har tjenstlig behov får tilgang til innmeldte avvik.

Det skal fremover jobbes videre med at alle risiko- og sårbarhetsanalyser gjennomføres i Compilo. Dette vil sikre en samlet oversikt og historikk over kommunens risikovurderinger.

Sikkerhet og beredskap

Plikten for kommunene til å ha en forsvarlig beredskap er nedfelt i «Sivilbeskyttelsesloven». Formålet med loven står i §1:

«Lovens formål er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur ved bruk av ikke-militær makt når riket er i krig, når krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, og ved uønskede hendelser i fredstid.»

Lund kommune arbeider systematisk og planmessig med beredskapsarbeidet, både overordnet og ut i avdelingene. «Helhetlig ROS-analyse» og «Overordnet beredskapsplan» danner det overordnede systemet for kommunens beredskapsarbeid.

I kommunens dokument for langsiktige mål, strategier og prioriteringer for samfunnssikkerhet og beredskap står følgende:

- *Lund kommune skal til enhver tid ha årsoppdaterte planer for samfunnssikkerhet og beredskap i tråd med gjeldende lov- og regelverk.*
- *Årlig gjennomgang av planene skal alltid ta høyde for nye utfordringer innen dette området.*
- *Opplæring skal årlig gis til de ledere og mellomledere som har en lederfunksjon i enten overordnet eller underordnet beredskapsavdeling. Nyansatte i disse stillinger skal ha opplæring utført innen 1 måned etter tiltredelse. Påminnelser om dette skal legges inn i kommunens årshjul.*
- *Prioriteringer foretatt i beredskap skal gjenspeiles i budsjettplanleggingen for kommende år.*
- *For å være rustet til å møte eventuelle utfordringer når det gjelder samfunnssikkerhet og beredskap, vil Lund kommune i størst mulig grad sørge for at lokale nødetater, egne ansatte og andre relevante ressurser i nærområdet i størst mulig grad innehar nødvendig kompetanse til å håndtere hendelser.*

I løpet av 2023 har det skjedd en rekke endringer i hvordan Lund kommune håndterer krisesituasjoner.

Organisasjon

Kriseledelsen er kjernen i kommunens beredskapsorganisasjon. Ved større og/eller langvarige hendelser vil det kunne være nødvendig å kalle inn flere ressurser. Det optimale er en skalerbar organisasjon som kan tilpasses den enkelte hendelse. For å møte dette behovet er det i 2023 etablert 3 såkalte celler med spesialfunksjoner. Personellet i cellene er på forhånd «briefet» om oppgavene de vil ha i en krise og vil ha fått nødvendig opplæring. Cellene mobiliseres uavhengig av hverandre eller alle på en gang.

Informasjon er alltid blant de viktigste oppgavene under en krise. INFOcellen vil ha som oppgave å bearbeide og publisere informasjon. De vil jobbe tett sammen med ordføreren

som er kommunens ansikt utad i en krisesituasjon. Kommunalsjef OK er ansvarlig for at Infocellen er operativ, men deltar ikke nødvendigvis selv i cellens arbeid.

Personal og økonomicellen (PØK) er sammensatt for å kunne utøve tjenester innen logistikk, forsyning, økonomi og personellhåndtering. Kommunalsjef personell og økonomi er ansvarlig for at PØK cellen er operativ, men deltar ikke nødvendigvis selv i cellens arbeid.

Evakuerings og pårørendesenter cellen (EVAK/EPS) er sammensatt for å bistå i evakuering og for opprettelse og drift av et pårørendesenter. Kommunalsjef HO er ansvarlig for at Infocellen er operativ, men deltar ikke nødvendigvis selv i cellens arbeid.

Beredskapsråd

Et kommunalt beredskapsråd er et forum der personell som direkte eller indirekte jobber med beredskap kan møtes for gjensidig orientering om beredskapsarbeid. Statsforvalteren anbefaler at kommunene oppretter et beredskapsråd som møtes én til to ganger i året. I NOU 2023:17, «Nå er det alvor» så anbefaler totalberedskapskommisjonen å pålegge kommunene og etablere et beredskapsråd. Beredskapsrådet er som oftest satt sammen av ordfører, rådmann og beredskapskoordinator, i tillegg til interne og eksterne fagansvarlige, representanter fra næringsliv og frivillighet.

Lund kommune reetablerte beredskapsrådet den 24. februar 2023. Med på møtet var HV, sivilforsvaret, politi, røde kors, Enida, bondelaget mfl.

RAYVN

Høsten 2023 ble det innført et nytt krisehåndteringsverktøy i alle landets kommuner, statsforvaltere og sivilforsvaret. Lund kommune hadde systemet operativt ca. to uker etter innføringen. Systemet representerer et paradigmeskifte innen kommunikasjon, koordinering, loggføring og samvirke i en krisesituasjon.

Kommunen har besluttet å ha en lav terskel for å bruke systemet og det er pr mars 2024 brukt 4 ganger under virkelige hendelser.

2024

Som en følge av ny beredskapsorganisasjon og innføring av RAYVN er det nødvendig å oppgradere beredskapsplanen.

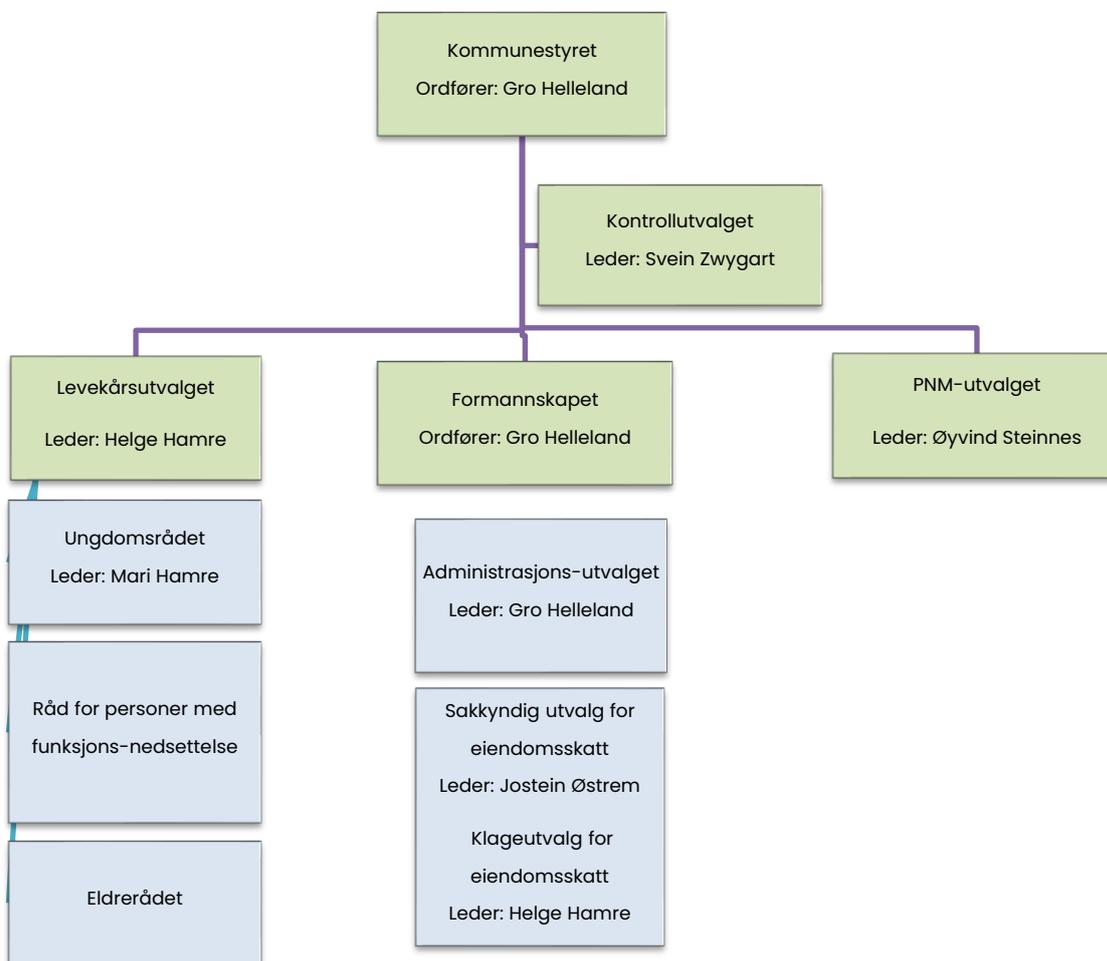
Beredskapsarbeid krever en systematisk tilnærming. I denne anledning vil vi utarbeide en «Plan for oppfølging av samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet» iløpet av første halvdel av 2024.

Cybersikkerhet

Det arbeides godt med å bedre og øke kommunens IT-sikkerhet. Trusselbildet innenfor dette området blir stadig mer komplekst og kommunene må være oppdaterte og planlegge all digital virksomhet ut fra strenge krav til sikkerhet. I denne anledning har kommunen inngått et tettere samarbeid med en av våre underleverandører for overvåking, backup og sikring.

6. Politisk styring

Den overordnede politiske organiseringen var slik pr. utgangen av 2023:

Noen saker går fra hovedutvalg direkte til kommunestyret, mens andre, i hovedsak økonomisaker, går via formannskapet.

Driftsregnskap politisk styring alle etater

Mesteparten av utgiftene til politisk styring knytter seg til avgifter/lisenser, bevertninger samt godtgjørelse til politikere. Politisk styring har et merforbruk mot budsjett på TNOK 243 for 2023. Merforbruket er i hovedsak konsentrert til politikerhonorarer der vi har hatt høyere utgifter enn forutsatt.

Tall i hele 1000		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
100	Politisk styring	3 713 546	3 470 594	-242 952	2 890 538

Antall politiske saker

Antall politiske saker	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2023/2022
Kommunestyret	81	59	67	58	109	51
Formannskapet	106	64	81	93	106	13
PNM-utvalg	66	74	76	48	48	0
Levekårsutvalget					16	16
OK-utvalg	43	35	43	43	23	-20
HO-utvalg	46	31	42	28	22	-6
Totalt alle etater	342	263	309	270	324	54

Tabellen ovenfor viser at det er behandlet totalt 54 flere politiske saker i nevnte utvalg i 2023 enn i 2022. I tillegg til oversikten ovenfor er det behandlet totalt 49 saker i andre politiske sammenslutninger (Utvalg for folkehelse, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Eldreråd og Administrasjonsutvalg) i 2023.

7. Etatenes drift

7.1 Sentraladministrasjonen

Modellen ovenfor viser et overordnet bilde av etatens ansvarsområder og oppgaver. Det er totalt 13 ansatte (12,2 årsverk) i sentraladministrasjonen, inkludert kommunedirektør. I tillegg kommer ordfører. Lønninger/honorarer til kommunedirektør, ordfører/varaordfører og kommunestyre dekkes over sentraladministrasjonens budsjett, i tillegg til øvrige ansatte i etaten.

Driftsregnskap sentraladministrasjonen inkl. bruk og avsetninger til fond:

Tall i hele 1000		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
110	Politisk aktivitet	3 460 095	3 455 790	-4 307	3 080 749
111	Kontrollutvalg/revisjon	1 100 327	1 127 846	27 520	931 183
113	Valgavvikling	212 925	200 000	-12 925	12 223
120	KD-stab	15 104 477	15 482 550	378 069	13 185 973
121	Felles IKT-drift	5 092 888	4 739 814	-353 075	4 776 209
Sum		24 970 711	25 006 000	35 282	21 986 347

Sentraladministrasjonen leverer i 2023 et mindreforbruk på TNOK 35 mot et mindreforbruk i 2022 på TNOK 391. Innenfor kommunedirektørens stab er det et samlet mindreforbruk på

TNOK 378, mens det innenfor felles IKT-drift er et samlet merforbruk på TNOK 353. Øvrige områder har uvesentlige avvik.

Mindreforbruket innenfor kommunedirektørens stab skyldes i hovedsak lavere lønnskostnader, etter fratrekk for sykkelønns- og svangerskapsrefusjoner. Sykefravær og foreldrepermisjoner har i all vesentlighet vært avvirket uten innleie av vikarer eller annen ekstern arbeidskraft.

Merforbruket innenfor felles IKT-drift knytter seg i hovedsak til lisenser og avgifter ifm. innføring og vedlikehold av digitale systemer.

Det er et løpende fokus på kostnadskontroll og besparelser/effektivisering der dette er mulig. Det arbeides godt med å ta i bruk nye og effektive arbeidsmetoder.

Tjenestene som leveres av sentraladministrasjonen fungerer som støttetjenester for de øvrige etatene. Ansatte i sentraladministrasjonen bistår de øvrige etatene innenfor flere områder i den daglige driften. Som hovedansvarsområde i sentraladministrasjonen ligger det å utarbeide budsjett og økonomiske prognoser, ansvarlig for føring av kommunens regnskap (også regnskap for kirkelig fellesråd), foreta lønnsutbetalinger, overordnet ansvar for personalfunksjonen, innkreving og fakturering av kommunale gebyrer, avgifter og skatter, ansvarlig for gjennomføringen av valg, organisering og drift av postmottak og servicefunksjoner samt overordnet ansvarlig for kommunens felles IKT-funksjoner, digitaliseringsarbeid og internkontrollarbeid.

De ansatte i etaten har utvist solid arbeidsvilje og innsats gjennom hele 2023. Det har vært store endringer på personalsiden også i 2023 med påfølgende endringer i oppgavesammensetningen. Både eksisterende og nye ansatte har utvist høy grad av fleksibilitet og pågangsmot i disse prosessene.

Kommunalsjef økonomi og personal opplever at de ansatte trives på jobb og at arbeidsmiljøet jevnt over er godt. Vi legger imidlertid bak oss et krevende driftsår, preget av flere nye ansatte i kombinasjon med avvikling av foreldrepermisjon og sykefravær.

I 2023 har flere av etatens ansatte vært tungt involvert i tilsyn fra Datatilsynet. Tilsynsrapporten var felles for de kontrollerte kommunene, men gav tydelige signaler om at kommunene har mye arbeid foran seg mht. å tilpasse seg personvernlovgivningen. Det arbeides med å etablere gode rutiner for internkontroll, herunder også tilfredsstillende rutiner innenfor personvern.

Målsettinger for 2023 og resultater

Etaten har følgende løpende målsettinger:

- sørge for oppdaterte og velfungerende kommunikasjonskanaler
- god økonomistyring/rådgivning/planlegging
- velfungerende innbyggertorg og arkivfunksjon
- gode rutiner/planer for IKT-beredskap
- oppdaterte og effektive rutiner/retningslinjer

- effektive tjenester
- godt arbeidsmiljø
- oppdaterte ansatte
- sikre mulighet for kompetanseutvikling

Kommunalsjef økonomi og personal opplever at etaten arbeider godt med å realisere etatens mål, både på kort og lang sikt, men at dette krever innsats over tid.

Viktige innsatser i 2023 for å realisere etatens målsettinger:

- Digital utvikling, fornying og driftsstabilitet med innbyggerfokus
- Innføring av digital fraværsregistrering (ikke slutført)
- Innføring av ny refusjonsmodul og digital sykemelding (ikke slutført)
- Deltatt i aktiv opplæring av nye og eksisterende ansatte i kommunens sentrale datasystemer
- Oppfølging av økonomiarbeid i etatene
- Bred involvering ifm. tilsyn fra Datatilsynet
- Innføring av kompetansestyringsverktøy (ikke slutført)
- Deltatt på relevante kurs- og læringsarenaer
- Arbeid med strategier innenfor personalområdet og digitaliserings- og kommunikasjonsarbeid

I løpet av 2024 (trolig i løpet av første halvår) skal innbyggerne tilbys mulighet for å velge faktureringshyppighet for kommunale avgifter. Vi ser frem til at denne ordningen er på plass.

IT, digitalisering og kommunikasjon

Etatens IT-systemer og ansvar

Sentraladministrasjonen har systemansvar for disse fellessystemene:

- Compilo: system for avvik, dokumentering og ROS-analyser
- Agresso: økonomi og lønn
- Infoskjermen: informasjon til innbyggere
- Lund.kommune.no: kommunens hjemmeside
- O365: e-post, Teams og diverse kontorprogrammer
- Websak: arkivsystem
- Interact: skjemasystem
- WebCruiter: rekrutteringsløsning

Endringer utført i 2023:

- Compilo: gjennomført kurs for systemoppsett og startet på oppbygging av ROS-analyser
- Agresso: jobbet med innføring av fravær som fullføres i starten av 2024.

- Infoskjermen: Oppgradert til siste versjon, opprydding i design og bruk, bedre styring i Innbyggertorget og på Omsorgssenteret

Innkjøpsavtaler gjennomført i 2023

- Hyllevareavtale med Dustin
- Chromebook-avtale med Atea
- Konsulent- og driftsavtale med LanX

IT-drift og sikkerhet

IKT-avdelingen har hatt mye å gjøre dette året. Vi jobber for få en god oversikt over alt av utstyr og IT-infrastruktur som er innenfor kommunens nett, samtidig som vi bistår mange med IT-tekniske oppgaver. Vi har bistand fra andre som tar 1. linje support på de fleste skolene og på sykehjemmet, noe som er helt avgjørende for driften. Mye av systemene er overført til skyløsning, men vi har enda helsesystemer igjen lokalt.

Sikkerhet har hatt mye fokus i 2023. Vi har deltatt på sikkerhetskonferanser i Rogaland og vi forsøker så langt det er mulig å følge NSM (Nasjonal sikkerhetsmyndighet) sine anbefalinger.

Den ene av to IT-konsulenter sluttet sommeren 2023, og det ble besluttet å ikke lyse ut stillingen. Deler av innsparingen med å ikke ansette en ny konsulent ble brukt til å øke sikkerheten ved å inngå en driftsavtale med LanX som kommunen allerede hadde en rammeavtale med. De bistår også med konsulenthjelp og har beredskap ved alvorlige hendelser.

IT-sikkerheten er forsterket ved at vi startet et prosjekt høsten 2023 som fortsetter inn i 2024. Kommunen skal følge NSM sine retningslinjer for datasikkerhet så langt det lar seg gjøre med de midlene vi har. Disse punktene er vi godt i gang med:

- Oppgraderer O365 for å få kontroll på alle PCer
- Til enhver tid ha oppdatert brannmur og servere for å sikre at de er på siste versjon
- Innmelding i HelseCert for sjekk og varsling om sikkerhetsmangler
- Backup lagres eksternt
- Minimumskrav til passord er 2-faktor
- Beredskapsavtale

Kravene fra NSM er mange og krevende og vil derfor være en løpende oppgave.

Kompetanse

Digitaliseringssjefen har sammen med ledergruppen gjennomført et omfattende kompetanseløft i digital transformasjon. Digitaliseringssjefen deltar også på faglige møter i digiRogaland – et samarbeid som er til god hjelp mht. å være forberedt i møte med utfordringer som kommunene opplever innenfor IKT og digitaliseringsområdet. IT-konsulenten har deltatt på sikkerhetskonferanse i Rogaland.

DigiRåd

DigiRådet er enda litt startgropen, men det ble avholdt 3 møter i løpet av året. Vi har sett etter enkle forbedringer som kan gjøres på den enkeltes arbeidsplass. Noen av sakene som har blitt diskutert og etablert i 2023 er:

- Vaktmesterskjema – digitalt oppdragsskjema som gjør det lett for ansatte å melde behov til vaktmester, og lettere for vaktmester å planlegge sin arbeidsdag og holde oversikt.
- Intranett – informasjon lett tilgjengelig for alle ansatte
- Lokale infoskjermer på sykehjemmet til beboere og ansatte. Dette sikrer at nødvendig informasjon er lett tilgjengelig og jevnlig oppdateres. Dette har redusert papirmengden betraktelig.
- Fornyning av lund.kommune.no
- eSignering i ansettelsesprosessen er under implementering i 2024.

Personvern

Personvernombudet og digitaliseringssjefen har sammen jobbet frem en rutine for godkjenning av applikasjoner til bruk i skolen. Dette er en krevende prosess, men det er viktig at kommunen har fokus på personvern i skolen.

Prosedyrer for DPIA og ROS-analyse er under oppbygging, og er en del av rutinene som skal gjennomføres ved alle IT-innkjøp og -prosjekter.

Bredbåndprosjekt det ble jobbet med i 2023

- Tronvik: ble fullført av Altifiber i 2023, litt forsinket pga. uforutsatte ting
- Eide og Skåland: tildelt Altifiber, forventet ferdig i 2024
- Rusdal og Steinberg: tildelt Telenor, beregnes ferdig i løpet av 2024

Sætra og Steine: anbud ble lagt ut, men ingen tilbud kom inn.

Utfordringer fremover

Flere av etatens utfordringer er like som tidligere år. Tjenestene som leveres av sentraladministrasjonen er sårbare mht. lav grad av backup-løsninger ved sykemeldinger og turnover. Det arbeides videre med å redusere sårbarheten så mye som mulig, men kommunalsjefen understreker at dette er et krevende arbeid der det må tenkes nytt og helhetlig. De ansatte er fleksible og bidrar godt i dette arbeidet. Tilførsel av ekstra bemanningsressurser i 2023 har hatt stor betydning i dette arbeidet.

Sentraladministrasjonen er ansvarlig etat for å koordinere og sikre helhetlig personal, arkiv og økonomiforvaltning. I 2023 og videre inn i 2024 har vi arbeidet videre med å lage gode rutine og prosessbeskrivelser for disse områdene. Dette vil bidra til å redusere sårbarheten ved fravær.

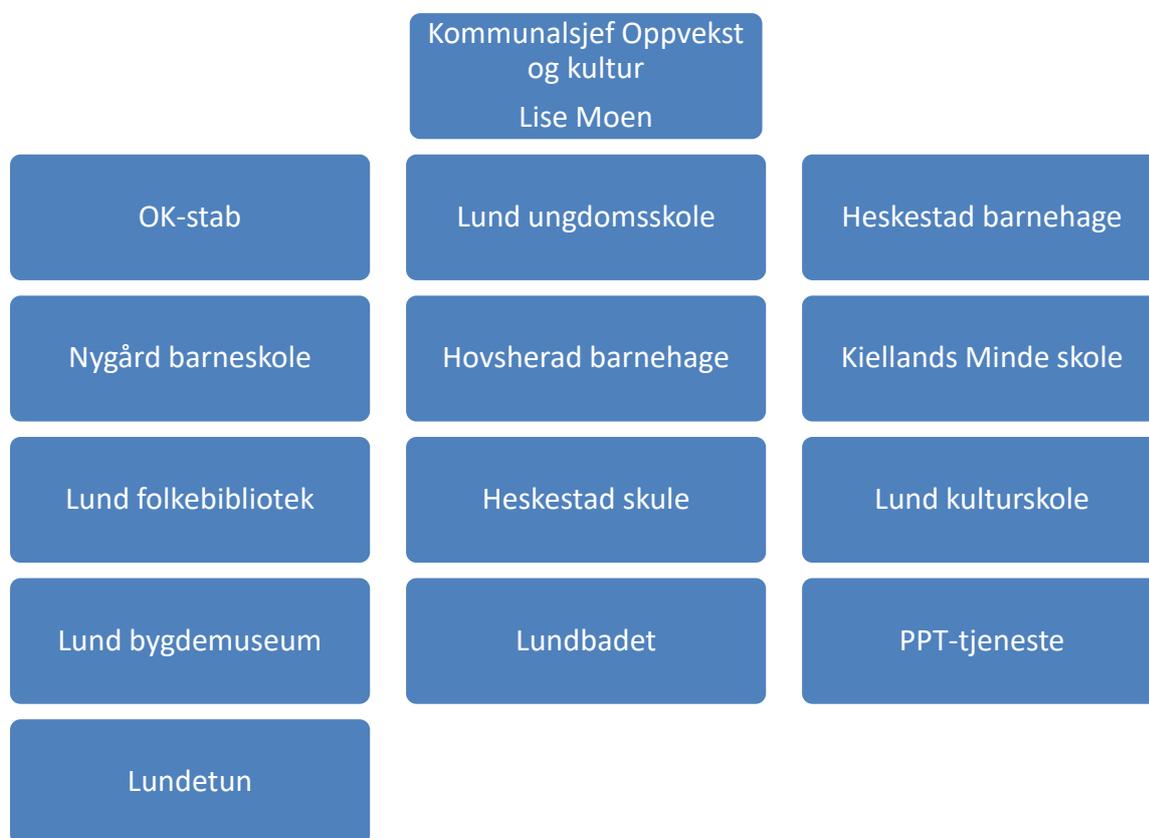
Vi har innført og iverksetter stadig nye digitale nasjonale fellesløsninger. Det fortsette vi

med, men vi skal også jobbe med bedre utnyttelse av de systemene vi allerede har, samt digitalt utenforskap og universell utforming. KMD sin digitaliseringsstrategi er et sentralt dokument i dette arbeidet.

Kommunedirektørens ledergruppe inkl. digitaliserings- og kommunikasjonssjef har også i 2023 arbeidet med å etablere gode retningslinjer for det nyopprettede digitaliseringsrådet. Selv om digitaliseringsrådet nå er etablert er det viktig at vi sikrer fortsatt utvikling og gode retningslinjer for rådets arbeid. Digitaliseringsområdet er et krevende område preget av rask utvikling, kostnadskrevenne teknologi og sikkerhetsrelaterte problemstillinger. For å lykkes i digitaliseringsarbeidet må vi etablere gode retningslinjer og kultur for nytenkning – på tvers av kommunens tjenesteområder.

Parallelt som sentraladministrasjonen har en viktig rolle som støttetjeneste for øvrige etater til daglig drift, brukes det stadig mer ressurser på sikkerhet og internkontroll. Kompleksiteten innenfor IT sikkerhet og personvern endrer seg stadig, og den klare oppfatningen er at trusselbildet blir stadig mer krevende. I 2024 fortsetter dette arbeidet, der «grunnmuren» følger av retningslinjer fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet.

7.2 Oppvekst- og kulturetaten

Modellen over viser et overordnet bilde av OK-etatens ansvarsområde og oppgaver. Det er totalt 103,5 årsverk i 2023, inkludert vikarer og midlertidige stillinger. Det største tjenesteområdet i OK-etaten er Nygård barneskole, etterfulgt av Lund ungdomsskole.

Driftsregnskap oppvekst- og kulturetaten inkl. bruk og avsetninger fond:

Tall i hele 1000		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
210	OK-stab	20 093 165	20 880 430	787 263	20 256 802
212	Lund bygdemuseum og kulturbank	738 496	699 700	- 38 795	816 816
213	Lund Folkebibliotek	2 317 822	2 375 500	57 673	2 352 886
214	Lund Kulturskole	2 651 398	3 244 168	592 769	2 499 368
215	Lundetun kulturhus	1 261 195	1 217 000	- 44 196	1 386 684
220	Lund ungdomsskole	24 951 813	23 648 085	- 1 303 730	24 150 468

221	Nygård barneskole	26 474 218	26 095 105	- 379 115	26 122 244
222	Kiellands Minde skole	7 341 223	7 650 629	309 409	7 322 225
223	Heskestad skule	5 659 446	7 090 573	1 431 126	6 772 268
226	SFO Nygård barneskole	1 040 378	1 061 430	21 054	330 079
227	SFO Kiellands Minde skole	487 638	597 816	110 177	224 904
228	SFO Heskestad skule	324 094	319 015	- 5 079	210 925
230	Privat barnehage	20 219 114	20 500 000	280 886	17 229 959
231	Hovsherad barnehage	5 579 689	5 917 000	337 309	5 278 390
232	Heskestad barnehage	4 819 101	4 378 550	- 440 551	4 305 865
SUM		123 958 791	125 675 000	1 716 200	119 259 882

OK-etaten leverer et netto mindreforbruk for 2023 på MNOK 1,716. Hovedårsaken skyldes mindre forbruk i forhold til oppstart av fritidsklubb og refusjoner for ansatte der det ikke er satt inn vikar fullt ut. Biblioteket har ikke fått utnyttet sine midler fullt ut da disse midlene kom svært sent til etaten. Kulturskolen har hatt et mindreforbruk og ikke fylt opp stillingene sine helt, da det har vært permisjoner i løpet av skoleåret. Det har vært en uventet nedgang i sakkyndige vurderinger/spesialundervisning i forhold til barn i fosterhjem i andre kommuner.

Etaten har i 2023 hatt stramme driftsrammer og det er lagt ned en betydelig innsats for å gjøre innsparinger i 2023.

Årsavslutningsposterings knyttet til pensjon er flyttet ut av etatene for å unngå store uforutsigbare justeringer pr årsslutt.

I 2023 har det vært høyt sykefravær i etaten, da særlig i skolene og barnehagene. Barn og unge har blitt mer sårbare og har gitt mange utfordringer i skoler og barnehager blant elever og ansatte. Vikarutgiftene har økt betraktelig og det har vært vanskelig å skaffe nok vikarer, noe som har resultert i bruk av overtid.

De to største enhetene i etaten, Nygård barneskole og Lund ungdomsskole går med et samlet merforbruk på i overkant av MNOK 1,68 i 2023, mens i 2022 var merforbruket på i overkant av MNOK 2,43. Hovedårsaken til merforbruket i 2023 skyldes høyere kostnader til vikar, overtid og merutgifter til lønn til lærere i forhold til det som er budsjettet og merutgifter til undervisning av flyktninger.

Oppvekst- og kulturetaten har ansvar for tolv avdelingers virksomhet. De består av fire skoler, to kommunale barnehager, ansvar for spesialundervisning i barnehagene, Lund bygdemuseum og kulturbank, Lund folkebibliotek, Lund kulturskole, Lundetun og Lundbadet. I tillegg har etaten ansvar for koordinering mot PPT i Egersund.

Lundskolen og Lundbarnehagene drives godt på tross av krevende år preget av høyt sykefravær, stramme budsjetter og rekrutteringsutfordringer knyttet til kvalifiserte lærere og barnehagelærere. Det legges daglig ned en betydelig innsats for at barn i barnehagen og elevene skal trives og mestre barnehage/skolehverdagen. Det er krevende for etaten å drive god og forsvarlig drift med redusert og ufaglært bemanning.

Politisk vedtatte målsettinger og tiltak:

Nedenfor gjennomgås mål for 2023 for OK-etaten med tilhørende kommentarer.

1. **Kvalitet i grunnskolen:** Hver enkelt elev skal ha fremgang i løpet av skoletiden sin bl.a. målt gjennom kartlegging, nasjonale prøver på 5. og 8. trinn og avgangseksamen. Alle skoler skal sikres rekruttering av kvalifiserte lærere og kommunen skal satse på etter- og videreutdanning. Skolene må dokumentere trivsel/godt læringsmiljø i Lund basert på tall fra lokale/sentrale elevundersøkelser. Samarbeidet om desentralisert kompetanseutvikling med de andre Dalane-kommunene og UiS er et viktig element i dette arbeidet.
2. **Kvalitet i barnehagene:** Barnehagene skal jobbe i lærende nettverk gjennom Rekomsatsingen (Regional kompetanseordning) og USB (utviklingsstøttene barnehager) nettverk. Lundskolen har nå utdannet fem Class observatører (metodevalg) i alle barnehagene og deltatt i kompetanseløftet i lærende nettverk sammen med Sandnes kommune. Vi har også deltatt i Selma satsingen i ReKomp nettverket.
3. **Digitale verktøy:** Samtlige skoler skal melde om velfungerende digitale nettverk og dataverktøy. Lund kommune skal ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å bistå avdelingene uten at det oppstår lange ventelister. VISMA skoleadministreringssystem er implementert i 2023 og Sikker Sak (arkiv) i dette systemet jobbes det kontinuerlig med. Dette har vært krevende for etaten og arbeidet videreføres i 2024 med blant annet Visma timeplan som en ny administrasjonsdel.
4. **Lund Kulturskole:** Lund kulturskole skal gi alle grunnskoleelevene et tilbud i kulturskolen i 2023.
5. **Lund folkebibliotek:** Opprettholde gode utlånstall sammenlignet med andre kommuner og arrangere minst to arrangement i året. Videreføre tilbud til barn og unge. Lage faste møte/låneopplegg for alle elevene i Lund.

I 2023 ble oppvekstplan implementert gjennom OO22 (oppfølgingsordningen).

Hovedfokuset har vært på implementeringskompetanse og medvirkning i alle ledd. I 2023 har det vært fokus på analysedelen av forfasen som skal gjennomføres i 2024.

Oppvekstplanen bygger på samfunnsplanen sine hovedområder, slik at det sikres en «rød tråd» gjennom planverket i kommunen og etaten.

Grunnskoler

Barn i skolealder: GSI tall pr. 01.10.2023.

Antall elever i skolen	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kiellands Minde skole	55	43	44	47	50	50
Heskestad skule	30	35	35	38	41	36
Nygård barneskole	238	235	221	222	208	202
Av dette asylantbarn	-17	-12	-2			
Lund ungdomsskole	122	142	135	126	120	141
Av dette asylantbarn	-4	-5				
Sum	445	455	435	433	419	429

Antall barn i Lundskolen har økt i 2023 med 10 elever.

I 2023 har kommunen vært med i oppfølgingsordningen via Udir. OO-22 skal bidra med hjelp over tid til å skape bedre læringsmiljø og læringsresultater for elevene i kommunen. Prosjektet går over 3 år. Forfasen startet høst -22, med 2 eksterne veiledere og representanter fra Statsforvalteren. Høsten 2023 har gjennomføringsfasen startet med fokus på 1. Det profesjonelle læringsfellesskapet, 2. Systemer og strukturer i etaten og 3. Medbestemmelse og medskapning elever og foresatte.

Desentralisert kompetanseheving for Rogaland og Dalane:

Det er minimum 4 Dekom-samlinger årlig. Det har blitt videreført fagsamlinger, der man hver gang har fokus på et fag. Der samles faglærer, ledelse og 2 elevrådsrepresentanter for å sikre videreformidling tilbake til egen skole. I tillegg har det vært egne samlinger for ledelsen med fokus på analysekompetanse for videre implementering i virksomhetene. Samlingene er gjennomført i samarbeid med UiS og styringsgruppen.

Leirskole på Haraldvigen, utenfor Kristiansand, for alle elevene på 7.trinn ble gjennomført våren -23.

Digitale verktøy: Alle skolene bruker Visma Flyt Skole og Visma Sikker Sak i 2023. (Saksbehandlings- og arkivløsning). Skyløsningen digitaliserer mye av samarbeidet mellom skole og hjem.

Lingdys Skole er kjøpt inn som et verktøy for alle elevene i Lund og er lagt til på hver enkelt Chromebook. Programmet er en støtte i lesing og skiving, og kan lett oppdateres til Pluss for elever med dysleksi.

Alle skolene i Lund har i 2023 hatt lærere som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetning. Heskestad har 0,96, Kiellands Minde har 0,98, Nygård har 3,23 og LU har 0,7 årsverk som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetting ved GSI rapportering i 2023.

Videreutdanning i organisasjonen: Våren -23 har 6 lærere, og høst -23 5 lærere, deltatt på ordningen «Kompetanse for kvalitet i skolen» og 1 ansatt på barnehagelærerstudie, ABLU. En skoleleder har tatt rektorutdanning i 2023. Videreutdanning av egne ansatte er viktig for å beholde og sikre god og nok kompetanse i den fremtidige Lundskolen. Det har vært svært krevende å få nok kvalifiserte lærere i 2023. OK-etaten har støttet mange ansatte med videreutdanning i 2023, men savner et godt nok desentralisert tilbud for ansatte som ønsker å bli lærere.

Barnehagene i Lund: Hovedmålsatsingen i barnehagene i Lund har vært å videreføre satsingen: Et inkluderende, trygt og godt læringsmiljø for barn i barnehagen. Det har også vært fokus på ledelse, tidlig innsats og relasjonsbygging. De kommunale barnehagene har deltatt i nettverk med Sandnes kommune og UiS gjennom USB satsingen. (Utviklingsstøttene barnehager). Lund kommune har utdannet tre nye Class observatører i 2023. Det er en forskningsbasert metode for å kartlegge Lundbarnehagene sine styrker og muligheter. Vi har også felles styrersamlinger for alle styrere i Sør-Rogaland gjennom Rekom satsingen der alle barnehagene i Lund deltar.

Det er tre barnehager i Lund. Heskestad og Hovsherad er kommunalt drevet, mens Hammeren er en privat barnehage. Barnetallet i Lundbarnehagene har vært stabilt de fire siste årene. I 2023 har barnetallet gått litt ned fra 169 til 163 barn.

Antall barn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Heskestad barnehage	25	28	26	25	24	27	23
Hovsherad barnehage	34	37	33	36	36	32	27
Hammeren barnehage	139	121	124	103	105	110	113
Sum	198	186	183	164	165	169	163

Spesialpedagoger: Det er et mål å kunne gi spesialpedagogisk hjelp til alle barn som har en sakkyndig vurdering. Tidlig innsats har vært fremholdt som viktig både i pedagogiske, administrative og politiske fora. Det er tett samarbeid mellom barnehagene, PPT og spesialpedagogene. Det er to faste spesialpedagoger i Lund kommune som arbeider i alle barnehagene i Lund alt etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Lund Kulturskole har et stabilt elevtall i 2023, omtrent som i 2022, og har et godt tilbud til alle grunnskoleelevene i Lund. Dersom det er ledige plasser, har det blitt gitt tilbud til andre barn og voksne i nærliggende kommuner.

Oversikt elevtall kulturskolen i 2023:

Elevplasser	Våren 2023	Høsten 2023
Samlet	108	104

I tillegg kommer voksne i et huskor og barna i Hovsherad og Heskestad barnehage: 50 barn.

Lund folkebibliotek Biblioteket har hatt et aktivt år i 2023. Biblioteket har hatt rekordbesøk i 2023 med 20 251 besøkende mot 16 125 i 2022 og 13 746 i 2021. Det har vært fast en åpen kveld på biblioteket høsten -23 som har vært en suksess for barn, unge og biblioteket. I tillegg har det vært mange arrangement på kveldstid som strikkekvelder, filmkvelder og ulike foredrag. Biblioteket har samlet fullt hus på mange av disse kveldene og har blitt en viktig møteplass og et allaktivitetshus for alle aldersgrupper. Dette er også målsetningen for bibliotekene sentralt. I tillegg er dette nesten det eneste gratistilbudet som er igjen i Lund kommune. Det ble i slutten av året prøvd ut å ha møteplass for ungdommer i biblioteket sine lokaler/Huset.

Lundbadet drives godt med stabile ansatte som har mye kompetanse. Det har vært svært godt besøk i høst og budsjettet har vært overholdt. Vedlikeholdet vil i årene fremover bli mer krevende da Lundbadet er over 10 år.

Lund bygdemuseum og kulturbank har hatt stor aktivitet med ulike arrangement der høydepunktet i sesongen nok er Eplesøndagene med fantastisk godt besøk. Lund bygdemuseum er en av de få småkommunene som har sitt eget museum der alle skoleklasser og andre kan komme på besøk. Museet åpner sesongen 17.mai, og har åpent hele sommeren slik at turister og andre kan besøke museet. For å kunne drifte den store virksomheten har museet sin egen venneforening som gjør en formidabel dugnadsinnsats hvert år. Budsjettet er lite, men aktiviteten er stor, takket være innsatsen fra frivillige.

Fritidsklubben har i 2023 åpningstider én kveld i uka, da kommunen ikke har hatt lærlinger som kunne være med og drifte klubben i 2023. Det har blitt brukt en mengde arbeidstimer av andre voksne som har deltatt på dugnad i løpet av året.

NorDan Kulturfond og Lund kommune har hatt et godt samarbeid og Johs Rasmussen AS har i 2023 gitt over en halv million til lag og foreninger, enkeltpersoner og Lund kommune. Vi ønsker å gi en stor takk til NorDan som støtter opp om lokalsamfunnet.

Lag og foreninger og økonomisk støtte: Samlet har OK-etaten innvilget tilskudd og leid lokaler av frivillige lag og organisasjoner for kr. 2 244 809 i 2023. Lag og foreninger fikk kr. 525 425 av disse prioritert til barn og unge.

OK-etaten vil særlig trekke frem det gode samarbeidet som har vært mellom kommunen og de foresatte på 9. trinn («Berlinturforesatte») som på dugnad er badevakter i helgene i Lundbadet og får støtte til klassetur i 10. klasse. Ellers vil OK-etaten også fremheve det gode samarbeidet som har vært mellom kommunen og hele det frivillige arbeidet.

Følgende oversikt er gjeldende for 2023:

Økonomisk støtte lag og foreninger 2023	Beløp
Lag og foreninger barn og unge tilskudd, Tellenes midler	525 425
Nor-Dan Hallen, leies til skoleformål	442 023
Heskestad Samfunnshus, leies til skoleformål, gymsal	148 951
Moi IL, driftstilskudd/vedlikehold idrettsanlegg	352 793
Hovsherad IL, driftstilskudd/vedlikehold idrettsanlegg	112 394
Heskestad IL, driftstilskudd/vedlikehold idrettsanlegg	63 317
Tilskudd badeplass i Rusdal (3 grunneiere)	2 010
Moi fritidsklubb	200 000
Moi Båtsport, bryggeplass og vedlikehold	650
Heskestad Bygdemuseum	6 000
Slettevoll Forsamlingshus	6 000
Badevakt, foresatte til «Berlinturen»	70 000
Sum	2 244 809

Hovedtrekk i utfordringsbildet i 2023

- Skaffe nok kvalifiserte lærere (rekruttering/videreutdanning).
- Kunne drive etaten forsvarlig i forhold til lovverk, og etter vedtatt budsjett.
- Generelt krevende budsjetttrammer.
- Implementering av nye digitale systemer.
- Gi ungdommene i kommunen et godt fritidstilbud som ikke er tilknyttet lag og foreninger. Det vil i løpet av 2024 bli et samarbeid med Mekkeklubben for å gi et bedre tilbud til ungdommer.
- Etaten har hatt for høyt sykefravær og lav ledighet fører til mangel på vikarer.

7.3 Helse- og omsorgsetaten

Modellen over viser et overordnet bilde av HO-etatens ansvarsområde og oppgaver. Det er totalt 108,4 årsverk i etaten inkludert vikarer og midlertidige stillinger. Det største virksomhetsområdet i HO-etaten er Lund sykehjem, etterfulgt av hjemmetjenesten.

Driftsregnskap helse- og omsorgsetaten inkl. bruk og avsetninger fond:

Tall i hele 1000		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
310	HO-stab	4 103 979	3 838 410	-265 569	3 100 615
311	Folkehelsemidler	104 000	104 000	0	225 271
320	Helsestasjon	3 656 338	2 687 765	-968 573	4 281 100
321	Lund legekantor	5 813 661	4 246 991	-1 566 670	4 493 136
322	Legevakt mv.	2 707 998	2 055 695	-652 303	2 329 676
323	Fysio- og ergoterapi	2 487 298	2 574 700	87 402	2 236 821
330 / 331	NAV/flyktning-tjeneste	17 691 240	16 127 692	-1 563 548	8 927 508
335	Barnevern	11 917 919	12 749 916	831 997	12 066 539
340	Lund sykehjem	39 581 438	37 348 837	-2 232 601	34 978 493
342	Hjemmetjeneste	17 604 654	15 953 874	-1 650 780	16 837 339

343	Kjøkken og vaskeri	5 618 034	4 692 623	-925 411	4 937 381
344	Psykisk helsetjeneste	11 313 189	9 608 017	-1 705 172	9 623 477
345	Haukland bo- og avlasting	13 825 465	14 819 480	994 015	14 693 170
SUM		136 425 212	126 808 000	-9 617 205	118 730 526

Oversikten ovenfor viser at HO-etaten har et merforbruk i 2023 på 9,4 millioner kroner.

Helsestasjonen fikk et urealistisk budsjett for 2023. Regnskapstall for 2022 viser et forbruk på kr. 4 281 498, som er betydelig høyere enn budsjett for 2023. Det har derfor ikke vært mulig å få til enda flere gode tiltak for å få redusert merforbruket for 2023.

Merforbruk innenfor Lund legekantor skyldes i hovedsak økte kostnader til variabel lønn og samt ekstra kostnader ifm. omlegging av basistilskuddsordning for fastlegene.

Lund sykehjem har et merforbruk på 2,2 millioner. Det har i hele 2023 vært stort press på tjenesten grunnet fullt belegg og ventelister på sykehjem. Sykehjemmet har hatt store utfordringer, med ventelister og for mange pasienter på sykehjemmet. Vi har måttet leie inn ekstra nattevakt, dagvakt og aftenvakt over en lang periode for å klare å håndtere pasientmengden.

Lund hjemmetjeneste har et merforbruk på 1,6 millioner. Økt press pga. mange pasienter på sykehuset. Det er flere hjemmeboende med demens, som trenger sykehjemsplasser.

Kjøkken og vaskeri har et merforbruk på 0,9 millioner. Hovedsakelig fordi det ble budsjettert med for høye inntekter knyttet til salg av mat som inntekter. Økte matvarepriser påvirker også situasjonen negativt.

Psykisk helse har et merforbruk på 1,7 millioner. Dette skyldes underbudsjetterte lønnskostnader. I tillegg er kostnadene fra Humana (privat omsorgsleverandør) større enn budsjettert.

Flyktningsstrømmen fra Ukraina vedvarte i 2023. Kommunestyret fattet vedtak om å bosette inntil 60 flyktninger i 2023. Det endelige bosettingstallet for 2023 ble totalt 53, av disse 23 barn og 30 voksne. De aller fleste er barnefamilier som kom fra Ukraina. Seks flyktninger fra Ukraina valgte å reise fra kommunen. To av disse var bosatt i 2022. De øvrige fire i 2023.

Kommunen får betalt for personer 3 måneder etter at de har forlatt kommunen.

Merforbruket til NAV Lister på i overkant av 1,3 millioner skyldes økte utgifter til bosetting av flyktninger.

Det har vært lagt ned et omfattende arbeid for å holde kostnadene nede i en anstrengt driftssituasjon gjennom hele 2023. HO-etaten står fremover overfor store utfordringer pga. flere ressurskrevende brukere, og flere eldre med omfattende hjelpebehov. HO-etaten har behov for mer ressurser og rett kompetanse for å utvikle enda mer effektive tjenester. Vi må satse på velferdsteknologi, effektivisering og samordning av tjenestene i HO.

Tjenesteproduksjon

Avdeling	2023
Psykisk helse	115
Sykehjem plasser	30
Hjemmetjenesten	160
Haukland bofellesskap	12
Helsestasjonen antall konsultasjoner	1028
Kjøkken og vaskeri	100

Flere overordnede utviklingstrekk fører til at dagens velferdsmodell er under press, både fordi rammebetingelsene endres og fordi innbyggernes forventninger om valgmuligheter, selvstendighet og livskvalitet i ulike faser tilsier nye løsninger. Presset på kommunale helse- og omsorgstjenester vil øke av mange årsaker, både når det gjelder kapasitet, faglig og tverrfaglig kompetanse. Dette forklares i demografi og en eldre befolkning.

Grunnleggende forutsetninger bak samhandlingsreformen er at veksten i bruk av spesialisthelsetjenester skulle dempes ved at en større del av helse- og omsorgstjenestene ytes av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Kommunene har ansvaret for kommunehelsetjenesten og omsorgstjenestene.

Det har blitt merkbart vanskeligere for kommunene å rekruttere helsepersonell siste årene, særlig personell med høyere utdanning. I distriktkommunene, som Lund, med spredt befolkning og store avstander, bruker eks. hjemmetjenesten mye tid for å nå alle brukerne, og mye av tjenestene gis én-til-én. Omsorgstjenesten er derfor svært personellintensiv, og allerede i dag har mange kommuner problemer med å tilby de tjenestene som befolkningen har krav på.

Helse- og omsorgsetaten har i 2023 hatt stort fokus på et helhetlig plan- og utviklingsarbeid, blant annet gjennom arbeidet med ny boligsosial plan, oppstart helse- og omsorgsplan, «Leve hele livet» og kartlegging av arbeidet med «Bo trygt hjemme»-reformen. Sistnevnte erstattet i 2023 «Leve hele livet», og bygger videre mot en ny og fremtidsrettet eldrepolitikk hvor brukere, pårørende, ansatte og yrkesorganisasjoner, kommunene, frivilligheten og fag- og forskningsmiljøer skal ha en helt sentral rolle.

Kommunen har ikke hatt avtale med pasientreiser i 2023, noe som har vært en stor utfordring ift. transport av pasienter. Brukere, pårørende, ansatte og ledere ved helse og omsorg er fortvilet over situasjonen i kommunen. Både administrasjon og politikere har drøftet saken gjentatte ganger, og flere har jevnlig kontaktet regionalt nivå for å løse problemet. Det må være høyt prioritert at avtalen med helseforetaket og pasientreiser kommer på plass snarest mulig i 2024.

Målsettinger for 2023 og resultater

Nedenfor gjennomgås mål for 2023 for HO-etaten med tilhørende kommentarer.

Ho-stab hadde følgende mål:

- Arbeide med å opparbeide gode rutiner og retningslinjer, for å tydeliggjøre tjenesten og dens handlingsrom.
- Bygge bro mellom kommunens innbyggere og kommunen.
- Danne tydelig tverrsektorielt nettverk mellom de enkelte tjenester.
- Tydelig informasjonsarbeid for å informere etatene og tjenestestedene om koordinerende enhet, om lover som er knyttet til området, samt hva som forventes av den enkelte enhet.
- Arbeide aktivt med å koordinere de enkelte tjenestetilbud innen helse og omsorg, men også på tvers av virksomheter.
- Ha fokus på konfliktløsning på lavest mulig nivå.
- Innhente kjennskap til de enkelte rehabiliterings- og habiliteringsområdene.
- Tilby tjenester på lavest mulig nivå, for å forebygge bruk av større tjenester og dermed økt ressursbruk.
- Holde et krevende budsjett.
- Inkorporere arbeidet med ny lovgivning omkring Barnekoordinator

Koordinerende enhet har i 2023 opparbeidet god kjennskap med alle virksomheter, der det er tydelig at virksomhetene har manglet kjennskap til koordinerende enhet sin funksjon. De overstående målene er godt innarbeidet i det daglige arbeidet.

Det må arbeides videre med god kontakt med tjenestemottakere og bistand til de enkelte virksomhetene. Mye av arbeidet til koordinerende enhet handler om å være synlig og tilgjengelig for kommunens innbyggere, samt forebyggende arbeid, og å kunne være i forkant og se mulighetene og løsningene før utfordringene oppstår. Også arbeid med Barnekoordinator er satt på dagsorden.

Folkehelsearbeidet er prioritert og et viktig arbeid i Lund kommune. Det jobbes med ulike tiltak som kan bidra til å forbedre folkehelsen i kommunen, og fremme et sunnere og mer bærekraftig samfunn. Ett av satsingsområdene her er tett samarbeid med lokale organisasjoner og frivillige for å styrke folkehelsearbeidet og skape et helsefremmende samfunn.

Flyktingekoordinator

I 2023 fortsatte flyktningsstrømmen fra Ukraina, og kommunen bosatte til sammen 53 flyktninger.

Skolesystemet opplevde utfordringer med å ta imot nye elever, mens barnehagene hadde venteliste og vanskeligheter med å ansette personale.

Boligsituasjonen var begrenset, og noen måtte bo midlertidig på hotell eller hos slektninger. Arbeidsmulighetene har vært vanskelig, med krav om bedre norskkunnskaper.

Kommunene mottar integreringstilskudd fra IMDI for de flyktingene de bosetter. Integreringstilskuddet skal bidra til å dekke kommunens rimelige dekning av utgifter til bosetting og integrering av flyktinger i bosettingsåret, og de neste fire årene. Integreringstilskuddet blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte flykting har for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen. Integreringstilskuddet skal bidra til å gi en rimelig dekning av kommunens utgifter til blant annet; flyktingkontor (NAV Lister), bolig og administrasjonstjenester, introduksjonsprogram, sysselsettingstiltak og kvalifisering, økonomisk sosialhjelp, barne- og ungdomsverntjenester, tolkeutgifter, barnehage, integreringstiltak i skolen, kultur og ungdomstiltak, utgifter til kommunal helsetjeneste mv.

Både NAV flyktingetjeneste og kommunen ved HO- og OK-etaten har hatt store utfordringer med antall bosettinger i 2023. Lund kommune har et begrenset antall kommunale boliger, og boligmassen skal dekke behovet både til flyktingene og andre innbyggere. Uten innsats fra private utleieryt hadde ikke Lund kommune hatt mulighet å bosette 53 flyktinger i 2023. Introduksjonsprogram og norskopplæring på voksenopplæringen hadde ventelister, og tannhelse var også en bekymring med behov for behandling utover det vanlige.

Skolehelsetjeneste og helsestasjon

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten hadde følgende mål:

- Sikre at alle barn, spesielt barn i utsatte i familier og barn som pårørende, i samarbeid med barnehager og skoler får forsvarlig oppfølging.
- Bidra til stadig bedre tverrfaglig samarbeid mellom etatene, gjennom blant annet tverrfaglig familieteam, SLT-team, BTI, samarbeidsmøter på tvers av tjenester og samarbeid om tilbud til barn og unge i kommunen (for eksempel Barn som pårørende-grupper).
- Jevnlig kompetanseøkning på foreldreveiledning (COS-P og NBO)
- Fortsatt bidra aktivt inn i implementering av BTI prosjektet og «Tidlig inn» opplæringsprogram.

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten har de siste årene hatt økt fokus på tidlig innsats, tverrfaglig samarbeid og barn som pårørende. I helsestasjonstjenesten har helsesykepleierne blant annet barselgrupper og gruppekonsultasjoner sammen med fysioterapeut og familiekonsulent, 4-årsgrupper i barnehagene sammen med personal fra barnehagen, og individuelle COS-P kurs til foreldre.

Også gjennom 2023 har familier som har barn som pårørende, tilbud om samtale og veiledning med familiekonsulent. I tillegg er det under planlegging oppstart av COS-P kurs til foreldregrupper, foreldretreff med familiekonsulent til foresatte til barn mellom 18 mnd. og 2 år, Barn som pårørende-grupper og fysioterapeut med inn i 8-månedersgrupper på helsestasjonen og 4-årsgruppene i barnehagene.

Lund kommune startet BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) prosjektet i 2020. Leder for helsestasjonen er fast deltaker i prosjektgruppen.

Helsesykepleierne har fått kompetanse på motiverende samtaler (MI) og følger opp barn med overvekt iht. nasjonale faglige retningslinjer for primærhelsetjenesten.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten hadde følgende mål:

- Økonomisk kontroll gjennom videreutvikling av bærekraftige tjenester
- Kvalitet i tjenestutføring
- Bidra til at flere kan bo lengst mulig i egen bolig ved å ha økt fokus på hverdagsmestring
- Implementere velferdsteknologi
- Arbeide aktivt med Livsglede i hjemmetjenesten
- Videreutvikle hverdagsrehabiliteringsarbeidet som ble startet i 2022.

Sentralt i arbeidet i 2023 har vi videreutviklet våre tjenester i tråd med kvalitetsreformen "Leve hele livet" og fokus på "Hva er viktig for deg". Vi er kontinuerlig opptatt av gode, helhetlige og koordinerte pasientforløp.

Livsgledekonseptet til hjemmeboende eldre er et samarbeid med brukere, pårørende, frivillige og andre aktører i kommunen. Dette arbeidet har fortsatt i 2023 og jobbes videre med i 2024.

Et overordnet perspektiv på kommunale helse- og omsorgstjenester er at flest mulig skal kunne mestre å bo hjemme lengst mulig og få nødvendig helsehjelp der de bor.

I 2023 har velferdsteknologiske løsninger blitt vurdert og tildelt på lik linje med andre tjenester i den grad det er mulig. Vi fortsetter å følge utviklingen og jobber videre med bruk av velferdsteknologi i kommunen.

I 2022, og fortsatt i 2023, ble det opprettet også egen tverrfaglig arbeidsgruppe med brukerrepresentant som jobber med «Leve hele livet» og aldersvennlig samfunn. I Lund kommune jobber vi samtidig både med «Livsglede eldre» og «Leve hele livet»-reformen. "Leve hele livet" reformen ble i løpet av 2023 avsluttet og erstattet med en ny eldrereform "Bo trygt hjemme". Denne reformen jobber vi videre med.

Fysio- og ergoterapi

Fysio- og ergoterapitjenesten hadde følgende mål:

- Legge til rette for at flere kan bo lengst mulig i egen bolig
- Tilby et variert tjenestetilbud
- Tilby trygghetsbesøk til de som ønsker det

Fysioterapi:

Vi har 100 % kommunefysioterapeut, og i tillegg kommer 2 privatpraktiserende med 100 % driftstilskudd. Helsestasjonen og hverdagsrehabiliteringsarbeidet hadde hver 20 % fysioterapeut tilknyttet i begynnelsen av året, men ble ikke utlyst igjen etter at

fysioterapeuten sa opp denne stillingen. Kommunal fysioterapeut har etter dette bidratt på helsestasjonen og i hverdagsrehabiliteringsarbeidet.

Alder pr 31.12.22	Antall enkeltbrukere 2023/2022/2021/2020
0-5 år	14/16/16/15
6-19	8/21/19/21
20-29	0/1/0/0
30-66	12/13/10/4
67-79	22/27/18/14
80-90	33/28/24/18
90+	11/15/5/7

Enkeltbrukere registrert på treningsrom/basseng/skole/SFO/sykehjem og i hjem/avlastning - fordelt på aldersgrupper: (Brukere på helsestasjonen er ikke med i registreringen)

Felles for brukergruppen til kommunefysioterapeut er sammensatte behov som krever langvarig, tverrfaglig og helhetlig oppfølging og behandling. Fysioterapeutene har et variert tjenestetilbud, som treningsgrupper, samtrening, bassengtrening, hjelpemidler, ortoseoppfølging, undervisning og veiledning i alle aldersgrupper. Det jobbes også forebyggende med tilbud som f.eks. gruppetreningen "75+".

Mange sykehjemspasienter har behov for fysioterapibehandling for å komme hjem til egen bolig. Det er også sykehjemspasienter som får opptrening for å bedre fysisk helse f.eks. etter et slag. Da er også personalet på omsorgssenteret en viktig samarbeidspartner.

Fysiske møteplasser og tilstedeværelse er viktig, Lund kommune har en styrke med godt tverrfaglig samarbeid. Kommunen har hatt fokus å forebygge funksjonsfall, vedlikeholde/bedre funksjon og livskvalitet. Det bør fortsatt satses på rehabilitering i hjemmet, hverdagsrehabilitering, "Leve hele livet" og "Bo trygt hjemme" med stabilt og tilgjengelig personale.

Ergoterapi:

Ergoterapitjenesten består av en 100 % stilling og har hatt 245 brukere/431 saker i 2023 (235 brukere/416 saker i 2022, og 223 brukere/360 saker i 2021.) Vi ser en stadig økning i brukerhenvendelser i alle aldre. Hovedtyngden er eldre mennesker som ønsker tiltak til å fungere i egen bolig.

I Lund kommune er det lite behov/respons på brevet om forespørsel om et trygghetsbesøk. Både i 2021 og i 2022 var det kun én innbygger over 80 år som ønsket hjemmebesøk.

I 2023 var det 13 80-åringer i Lund. Av dem var det ingen som ønsket hjemmebesøk. Det jobbes med å se på om disse besøkene må organiseres på en annen måte, og hvordan det bør informeres om dette tilbudet. I 2024 er det en markant økning av 80-åringer i Lund. Det er hele 27 80-åringer som vil få tilbud om trygghetsbesøk!

Feltet som omhandler hjelpemidler og tilretteleggingstiltak på boligområdet øker årlig. Dette er tidkrevende arbeid som samtidig kan gi en stor besparelse for kommunen der flere boliger til eldre er tilrettelagt.

Det er områder som er blitt mindre prioritert pga. manglende kapasitet, som f.eks. barn med forsinket motorikk, i tillegg til rehabiliteringsarbeid som går på oppfølging og trening over lengre periode. Det er behov for styrking av ergoterapiressursen med fokus på barn og forebygging, samt mer tid til rehabiliteringsarbeid for voksne og eldre.

Sykkel-VM 2023 arrangerte «Road Worlds for eldre» i oktober, og det var stor oppslutning i løpet av de 4 ukene. Lund omsorgssenters sykkellag kom på 9. plass i verden, og 4. plass i Norge. Totalt ble det syklet 5811,8 km! Lund kommune har de siste årene hatt veldig god oppslutning i sykkel-VM, med gode resultater - både på resultatlisten i selve arrangementet, og ved at flere fortsetter å sykle året gjennom.

Sykehjemmet

Sykehjemstjenesten hadde følgende mål:

- Bidra til økt livsglede til beboere og økt arbeidsglede blant de ansatte.
- Sikre fortsatt forsvarlig drift av øyeblikkelig hjelp-seng i Lund.

Innkomstamtale er godt etablert, og oppfølgingsamtaler gis som tilbud til pårørende både vår og høst, og ved behov.

Arbeidet videre med å opprettholde sertifisering som livsgledesykehjem har gitt gode resultater og har bidratt til økt livsglede til beboere og økt arbeidsglede til de ansatte. Sykehjemmet er igjen autorisert med gode skussmål og ble re-sertifisert også i 2023. Denne satsingen har bidratt til stor og engasjert innsats blant sykehjemmets ansatte, frivillige og pårørende.

Sykehjemmet merket økende press på tjenestene mot slutten av 2022. Dette resulterte i at to rom som var stengt måtte åpnes igjen. Dette ble gjort etter en politisk avgjørelse tidlig våren 2023. Selv om disse rommene ble åpnet har det i store deler av året vært veldig stor pågang, og i perioder venteliste på plasser.

Tjenester/ vedtak på sykehjem	Langtidsopphold antall brukere	Korttidsopphold utredning/rehabilitering	Avlastning institusjon	Lindrende rom	KØH
2023	29	36	13	0	3

Det er en stor utfordring å rekruttere personell, spesielt sykepleiere, til sykehjemmet. Dette er en utfordring for pleie- og omsorgstjenestene i hele landet. Det jobbes med flere tiltak

for å sikre kvalifiserte ansatte, både via utlysninger, økt startlønn og samarbeid med andre Dalanekommuner og UiS om distriktsvennlig sykepleierutdannelse.

Kjøkken og vaskeri

Kjøkken- og vaskeritjenesten hadde følgende mål:

- Sikre systematisk ernæringsarbeid
- God variasjon i mattilbud med mat etter årstidene
- Involvering av beboerne
- God hygiene og komfort

	2023	2022	2021
Solgte middager	16261	14465	13800

Kjøkkenet produserer fem måltider pr døgn til beboere på sykehjem og i omsorgsboligene i nærheten av omsorgssenteret. I tillegg har hver avdeling på sykehjemmet egne avdelingskjøkken. Avdelingskjøkken er et godt supplement og bidrar til aktivitet for brukerne, og er en del av Livsgledesykehjem. Når maten lages nær beboeren, er det direkte kontakt med beboer og det er lettere å fange opp ønsker og behov.

Vaskeriet gir tjenester til sykehjemmet og personer som er hjemmeboende med tjenester om vask av klær og sengetøy. I tillegg har de ansvar for renhold på sykehjemmet og fellesarealet i omsorgsboligene som er under tak på omsorgssenteret.

Vaskeriet har gjennom hele 2023 sørget for god hygiene og komfort med rent tøy og tekstiler til beboere på sykehjemmet og ansattes uniformer i helse og omsorg.

Haukland bofelleskap

Haukland bofelleskap har døgnbemannet drift, og har ansvar for å tilby tjenester innenfor områdene:

- Avlastning
- Tjenester i eget hjem, herunder helsetjenester, praktisk bistand og opplæring
- Aktivitetstilbud, herunder dagsenter

Haukland bofelleskap hadde følgende mål:

- Bistå tjenestemottaker til brukerdefinert hverdag, selvstendighet og selvstyring.
- Utarbeide tiltaksplaner i samråd med brukere og ansvarsgrupper.
- Sikre meningsfull hverdag igjennom dagsenter, VTA-plasser og andre relevante dagtilbud.
- Følge opp med økt kompetanseheving og økte ressurser.
- Økt tjenestetilbud, forebyggende arbeid.

Vi skaper et inkluderende miljø hvor deltakelse og respekt står i sentrum. Opplæring og støtte er nøkkelen for å fremme uavhengighet, samtidig som vi respekterer beboernes rett til å ta egne valg.

I denne reisen følger vi også CRPD-prinsippene – vi er for inkludering, likestilling og respekt for menneskerettigheter. Vi jobber for at alle skal ha retten til selvbestemmelse, personlig integritet og full deltakelse i samfunnet.

Haukland bofellesskap har også i 2023 vært uten stedlig leder. Dette resulterte i at det ble nødvendig å ta i bruk alternative metoder for ledelse, hvor lederrollen ble delt i 3, for å sikre forsvarlig drift. Det ble i november gjennomført en ansettelse av ny leder, og denne tiltrådte 1. februar 2024.

Haukland bofellesskap opplevde flere krevende hendelser i 2023, med blant annet brann og dødsfall. Dette har vist viktigheten av å ha gode planer og rutiner for å sikre oppfølging av både beboere og ansatte når vanskelig hendelser skjer. Det har blitt jobbet med å sikre og oppdatere disse planene og rutinene.

Aktiviteten har fortsatt sin drift som dagtilbud til 4-5 brukere, og dette fungerer bra. Det er ønskelig å utvide arbeidet både i antall dager, større lokaler og for flere brukere.

I 2023 var det 4 miljøterapeuter i habiliteringstjenesten og det er hovedvekt av ansatte med fagutdanning. Flere fagarbeidere er i gang med fagskoleutdanning. Dette vil styrke avdelingen. Det er også et mål om å få ansatt flere vernepleiere i tjenesten.

Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste hadde følgende mål:

- Bidra til gode leveår for befolkningen.
- Drive forebyggende og helsefremmende arbeid
- redusere problemutvikling og fremme mestring av eget liv
- Sikre bedre støtte til pårørende.
- Tilby gode forsvarlige tjenester, varierte og lett tilgjengelige.
- Økt brukerinnflytelse
- Videreføre opptrapping av tjenestetilbudet til personer med alvorlige og omfattende rus- og psykiske helseutfordringer.
- Videreutvikle tjenestetilbudet til unge ned til 16 år.
- Økt satsning på velferdsteknologi

Det er i 2023 gitt mange ulike typer psykiske helsetjenester, blant annet:

- Internettbasert selvhjelp
- Kognitiv atferdsterapi
- Mestringskurs
- Ulike aktiviteter
- Samtaler
- Praktisk bistand
- IPS i samarbeid med NAV – arbeidsrettet aktivitet

Psykiske helsetjenester har styrket tilbudet til hjemmeboende med alvorlige og langvarige lidelser ved å opprette tilbud på kveld og helg i 2023. Dette tilbudet vil bli evaluert i 2024.

Det er flere ansatte i faste stillinger i psykisk helse i 2023:

- 80% stilling som har psykiske helsetjenester rettet mot barn, unge og deres familier som hovedfelt. Denne stillingen gir også hjelp til flyktninger.
- 100 % stilling som ruskonsulent
- 100 % stilling som miljøterapeut med hovedfokus på unge voksne.

Avdelingen har i 2023 fått prosjektmidler til:

- Rask psykisk helsehjelp – lavterskeltilbud – 100 %
- Individtilpasset aktivitetstilbud til alvorlig psykisk syke/rusavhengige – 100 %

	2023	2022
Antall tjenestemottakere	115	90

Avdelingen startet i 2023 opp arbeidet med bygging av nytt bofellesskap – Eikeland 2. Dette er 4 boliger som er utformet for å være tilpasset brukergruppen. Dette forventes ferdig våren 2024.

Psykisk helse har en utfordrende lokasjonsorganisering. De ansatte er fordelt på 3 ulike steder, og det er krevende å drive avdelingen både faglig og arbeidsmiljømessig på denne måten. Det er ønskelig å få til en samlokalisering.

NAV Lister

NAV Lister sitt samfunnsoppdrag er å bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktivitet. NAV er en viktig del av sikkerhetsnettet i velferdsstaten. NAV Lister har også ansvar for bosetting av flyktninger, samt introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger.

Kommune	Vedtatt bosatte	Totalt antall bosatte	Herav barn 0 – 18 år	Voksne	Antall ferdige på introduksjonsprogrammet i 2023	I arbeid eller høyere utdanning etter introprogrammet
Lund	60	53	23	30	35	31%

Økonomisk sosialhjelp

Ordinær	Flyktning	Etablering/ventelønn flyktninger	Sum
677 000	696 000	2 011 000	3 384 000

Langtidsmottakere av sosialhjelp

Kommune	2019	2020	2021	2022	2023
Lund	8	0	8	2	7

Gjennomsnittlig andel av befolkningen 18–67 år som mottar arbeidsavklaringspenger

Kommune	2022 pr. august	2023 pr. august
Lund	4,1%	4,0%

Andel av befolkningen 18–67 år som mottar uføretrygd

Kommune	2021	2022	2023
Lund	14,7	14,9	15,1

NAV-tjenesten har følgende mål:

- Rettsikkerhet for innbyggerne, sikre enhetlig forvaltningspraksis.
- Spesiell innsats mot ungdom, flyktninger og personer med helsemessige begrensinger.
- Unge sosialhjelpsmottakere er fulgt tett opp i forhold til arbeid og tiltak, krever at kommunen og private tilbyr praksisplasser.

NAV Lister er et vertskommunesamarbeid mellom Flekkefjord, Kvinesdal, Sirdal, Farsund, Lyngdal og Lund. 2023 har vært et krevende og unormalt år for NAV-tjenesten med bakgrunn i den pågående flyktningkrisen som følger av krigen i Ukraina. Kommunalsjefen opplever at samarbeidet fungerer godt og er en nødvendighet for å kunne tilby gode og helhetlige tjenester.

NAV Lister jobber på tvers av kommunegrensene, men har kontorlokaler og oppmøtested for publikum i hver kommune med et stort og dyktig fagmiljø med gode, arbeidsrettede tjenester.

Arbeidsledigheten i Lund kommune er jevnt over lav, og kommunen opplever rekrutteringsutfordringer, særlig innenfor helse- og. Andel personer som mottar uføretrygd er høy i Lund kommune, sammenlignet med både Rogaland fylke og landet som helhet. NAV spiller en viktig rolle i arbeidet med å forhindre utenforskap, flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad.

Flyktningetjenesten er organisert under NAV og håndterer alt fra det praktiske rundt en bosetting, til oppfølging og saksbehandling etter relevant lovverk. I 2023 ble det behov for å øke bemanning generelt i flyktningetjenesten som følge av antall bosettinger i kommunene i Listerregionen. De som bosettes i en kommune har rett og plikt til introduksjonsprogrammet med tilhørende stønad for nyankomne flyktninger, samt rett til bolig, skole og barnehageplass, helsetjenester og annen bistand som øvrige innbyggere i kommunen.

Tjenestestedet hadde to prosjektstillinger fra 2021, og etter vedtak om heldøgns bemanning ble disse to prosjektstillingene omgjort til faste 100 % stillinger i 2022. Kommunen mottar tilskuddsmidler fram til 2024. Det ble også opprettet to midlertidige prosjektstillinger i 2022 for å kunne dekke turnus og gi innbyggere tjenester de har behov for hele døgnet.

Helseavdeling

Består av offentlig legetjeneste og Lund legekantor. Lund legekantor ønsker primært å være lett tilgjengelig for innbyggerne og jobber for å formidle kvalitetsmessige helsetjenester og god service til pasientene. Lund kommune har god legedekning og stabile fastleger. Det er fortsatt ledige plasser på fastlegenes lister.

Flyktningekoordinator har i 2023 hatt tett samarbeid med legekantoret ved helsekartlegging av bosatte flytninger via oppfølging og henvisning til videre utredning.

Interkommunalt barnevern/Dalane barnevern

Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgavene etter lov om barneverntjenester som ikke er lagt til et statlig organ, herunder:

- råd og veiledning
- behandling av meldinger
- gjennomføring av undersøkelser
- treffe vedtak i henhold til loven, eventuelt innstille til vedtak
- forberede saker for behandling i fylkesnemnda.
- iverksette og følge opp tiltak.

Fra 01.01.2023 trådte ny barnevernlov i kraft. Hovedmålet med ny lov er å sikre økt rettsikkerhet for familiene som mottar hjelp fra barnevernet, og å gi enda flere barn en trygg oppvekst. Barnets beste er et grunnleggende hensyn for barnevernet og blir fremhevet i loven gjennom en egen bestemmelse. Barneperspektivet og barns medvirkning er også styrket.

Den nye loven gir også rett til ettervern for alle som har vært i kontakt med barneverntjenesten før fylte 18 år, frem til fylte 25 år. Dette er en endring som medfører et økt antall ungdom med ettervern, samt et forlenget ansvar.

Barneverntjenesten har både i forkant av og etterkant av innføring av ny lov hatt et omfattende arbeid både i forhold til opplæring av ansatte i ny lov, og endring av dokumentasjon i henhold til loven.

Med innføring av ny barnevernslov kom også krav til kompetanse for ansatte i barneverntjenesten. Dette innebærer at fra 01.01.2021 er det krav om utdanning på masternivå for ansatte i barneverntjenesten. For å forberede oss på dette har barneverntjenesten laget en kompetansestrategi som gir de ansatte muligheten til å ta videreutdanning, og som vil sikre at vi innfrir dette kravet. Som en konsekvens av dette har det i 2023 vært 6 ansatte som tar videreutdanning, og det legges opp til en videreføring av dette antallet også de kommende årene.

I 2023 fikk Lund kommune midler fra Bufdir til å iverksette SkoleLos som prosjekt. Dette er et hjelpetiltak i barneverntjenesten og gis til ungdom med et bekymringsfullt skolefravær. Det er en forutsetning at ungdommen mottar hjelp fra barneverntjenesten. Prosjektet startet opp i mars 2023 og var i en oppstartsfasen ut året.

Utfordringer fremover

Med høy alder øker forekomsten av kreft, diabetes, hjerte- og karsykdommer, demens, kronisk obstruktiv lungesykdom (kols), beinskjørhet og brudd. Forekomsten av langvarige smerter, søvnvansker, nedsatt syn og hørsel samt funksjonstap og skrøpeligheit øker også ved økende alder. Med flere eldre i befolkningen øker også antallet som lever med flere sykdommer samtidig. Alt dette innebærer økt hjelpebehov fra familie og helse- og omsorgstjenestene.

- Sikre tilstrekkelig bemanning innenfor flere av etatens virksomhetsområder
- Sørge for god og helhetlig planlegging av tjenestetilbudet, herunder samordning av tjenester og omstilling
- Lykkes med å ta i bruk relevant velferdsteknologi
- Utbygging av bygningsmessig kapasitet til helse- og omsorgstjenester
- Sikre god internkontroll
- Utvikle effektiv tjenesteproduksjon
- Holde krevende budsjettamme

7.4 Plan, næring- og miljøetaten

Modellen over viser et overordnet bilde av PNM-etatens ansvarsområde og oppgaver. Det er totalt 22,5 årsverk i etaten ekskludert vikarer og midlertidige stillinger pr. 2023. Den største avdelingen i PNM-etaten er driftsavdelingen innenfor drift/renhold av kommunale bygninger og veier.

Totalt inkludert VAR-tjenester går PNM-etaten med et merforbruk på i overkant av 3 MNOK. Innenfor vegvedlikehold er det et merforbruk på TNOK 270, mens det innenfor PNM-stab er et merforbruk på TNOK 1 373. Landbrukskontor har et mindreforbruk på TNOK 383, mens brann- og ulykkesvern har et samlet merforbruk på TNOK 611. Innenfor VAR-tjenester viser det et avvik mot budsjett på 1,16 MNOK.

Driftsregnskap plan, næring- og miljøetaten inkl. bruk og avsetninger fond:

Tall i hele 1000		Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
410	PNM-stab	8 353 823	6 980 471	-1 373 352	5 213 638
411	Landbrukskontor	1 074 955	1 458 029	383 074	537 913
420	Vegvedlikehold	5 159 856	4 890 250	-269 607	7 262 294
450	Brann- og ulykkesvern	3 215 478	2 604 000	-611 478	2 305 389
460	VAR-tjenester	-4 030 378	-5 189 750	-1 159 374	-4 359 647
Sum		13 773 734	10 743 000	-3 030 737	10 959 587

Dersom selkostområdene vann og avløp holdes utenfor viser regnskapet et merforbruk på 2,121 MNOK. Underdekningen innenfor VA (selvkostområdene vann og avløp) er kjent. Vi har valgt å øke gebyrene over en noe lengre periode for å unngå for store årlige svingninger.

Merforbruket i PNM-etaten skyldes i hovedsak områdene brann og redning, lavere inntekter fra utleie av kommunale boliger, nødvendig oppussing av kommunale boliger før re-utleie, økte utgifter ifm. planarbeid og nødvendige digitale oppgraderinger.

Mindreforbruk innenfor landbrukskontoret skyldes i hovedsak mindre kostnader til ifm. interkommunalt samarbeid innenfor skog og vilt, der stillingene ikke ble besatt før et godt stykke ut i året.

Merforbruket innenfor vegvedlikehold skyldes i hovedsak svært kostnadskreven vintervedlikehold, samt helt nødvendige utbedringer/tiltak på kommunal vei underveis i året.

Merforbruket innenfor brann- og ulykkesvern skyldes mange og tidkrevende utrykninger i 2023. Det var eksempelvis flere utrykninger i 2023 enn i 2020 og 2021 til sammen.

Tjenesteproduksjon, målsettinger og resultater

Plan-, nærings- og miljøetatens mål og måloppnåelse framgår av følgende tabell:

Mål	Resultat
a) Boligtomter: Det skal til enhver tid være ledige boligtomter på Moi, Eik og Ualand.	Byggeklare kommunale tomter: Moi 2 stk, Eik 0 stk, Ualand 9 stk. I tillegg er det en del private tomter på Moi og Eik.
b) Næringstomter: Det skal til enhver tid være ledige byggeklare næringstomter i kommunen.	Én næringstomt gjenstår på Moi - Holamoen. To stk. er solgt, men ubenyttet. Det er behov for å kunne tilby større, byggeklare industriotomter.
c) PNM-etaten skal levere stabil tilgang av kvalitetssikret og rent drikkevann til samtlige kommunale vannabonnenter gjennom hele året.	Målet anses for oppnådd. utfordringer med humus i vannet på Moi ble løst i 2021, mens det på Ualand vannverk fortsatt kan være en utfordring.

Etaten har i tillegg til tabellen ovenfor flere ulike løpende målsettinger:

- Tilfredsstillende vedlikehold av bygg og anlegg
- Effektivt og velfungerende brannvesen
- Rask og effektiv byggesaksbehandling
- Ajour med oppmålings- og matrikkelsaker
- God håndtering av oppståtte hendelser
- Modernisering av digitale verktøy

Kommunal eiendom

Kommunens egen eiendom beskrives i følgende tabell:

Kommunal eiendom	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunal bygningsmasse, kvm. Gulvareal	27860	27760	28046	28046	28046
Kommunale boliger, ant boenheter (inkl. frittliggende omsorgsboliger)	55	55	46	46	46
Kommunale veger (km)	67	67	67	67	67
Herav kommunal grusveg (km)	20,7	20,7	20,3	20,3	18,7
Re-asfalterte veier i året som gikk (km)	4,6	3,1	1,9	1,3	0,2
Kommunale grøntarealer inkl. kirkegårder (daa)	79	79	79	79	79

Kommunens eiendom forvaltes og vedlikeholdes av driftsavdelingen, som består av fagarbeidere i Malåna samt en vaktmester (9,0 årsverk) og 10 renholdere (8,3 årsverk). Fagarbeiderne i Malåna har vedlikeholdsansvar for kommunens bygningsmasse og i tillegg ansvar for vannverk, kloakkanlegg, kommunale veger/gater, grøntanlegg inklusive kirkegårder.

De kommunale bygningene er stort sett i relativt god stand, men med varierende vedlikeholdsbehov. Vedlikeholdsmidlene er knappe, noe som krever strenge prioriteringer med påfølgende konsekvenser for vedlikeholdsetterslep. I 2023 har det vært gjennomført en forvaltningsrevisjon på vedlikehold av kommunal bygningsmasse. Foreløpig utkast til rapport viser at vi har en del å gå rundt bl.a. systematisering av vedlikeholdsarbeidet. Rapporten vil bli brukt aktivt i arbeidet med å forbedre rutinene innenfor bygningsvedlikehold i årene fremover.

Privat eiendom

Kommunens oppgaver i tilknytning til privat eiendom i Lund framgår av følgende tabell:

Privat eiendom	2020	2021	2022	2023
Behandlede søknader om tillatelse til tiltak	53	51	44	42
Nye boenheter	8	2	3	9
Oppmålingsforretninger utført	32	75	43	22
Levert vann, antall enheter (hus uten måler)	933	923	874	877
Antall bolighus med vannmåler	130	137	202	206
Solgt vann etter måler (m3)	38 153	44 800	65 520	61620
Kloakk, antall enheter (hus)	836	833	799	791
Mottatt kloakk etter måler (m3)	32 559	39 900	53 423	53284

Hus omfattet av feie- /tilsynsordning	1 203	1 230	1 197	1224
Brannutrykninger	20	22	33	49
Feide piper	461	510	320	300
Branntilsyn i boliger	277	90	260	300

Miljø og landbruk

Kommunens oppgaver i tilknytning til miljø og landbruk i Lund er som følger:

Miljø og landbruk	2020	2021	2022	2023
Bruk som mottar produksjonstilsk.	104	104	102	104
Utbetalt produksjonstilskudd	35 750 319 kr	38 304 141 kr	51 444 439 kr	54 579 632 kr
Aktivt jordbruksareal i daa	26 233	26 660	24 043 Omsøkt av foretak i Lund	
Levert melkemengde i liter	3 777 264/22 stk	4 030 470/20 stk	3 886 536 /20stk	
Nye skogsveier (ant. ferdigstilt)	1	0	-	0
Nye skogsveier (km ferdigstilt)	0,73	0	-	0
Tømmeravvirkning i m ³	5259	6145	6 112	11 209
Beplantet areal i daa/solgt juletre	235+65/541	98+38/1 631	281/397	170+87/340
SMIL-midler/NMSK-midler i kr	97 970/198 104	83 945/100 898	220 000/168 060	-/84 090
Felt elg/rådyr/hjort	5/54/17	15/32/89	14/30/114	14/38/122
Nydyrka jord i daa (oppmålt og godkjent)	23	15	26	71,2
Nybygg landbruk (ferdigattest)	2	1	3	1

Interkommunalt samarbeid skog og vilt:

Det første året har vært preget av høy aktivitet og mye å sette seg inn i. Både geografisk, teknisk og menneskelig. På skogsiden er Lund kommune den av kommunene med mest produktiv skog, og høyest interesse blant grunneiere for å drive med skog. Dermed er det blitt gjennomført flest foryngelseskontroller, 2 NMSK kontroller og en resultatkartlegging.

For 2024 er Lund også den kommunen hvor det er søkt om mest midler til tilskudd skogkultur og veibygging. For viltforvaltningen er Lund den kommunen hvor det har vært mest orden på arbeidet med fallvilt og hvor grunneierne er best organisert for

jaktutøvelsen. Bestandsplanområdet fungerer godt og det ble felt rekordmange hjorter under jaktseasonen 2023. For elg og rådyr var det jevnere med de siste årene, men de fleste opplever at rådyrstammen har tatt seg opp.

Fra skogbrukssjef og rådgiver oppleves samarbeidsavtalen som fungerende gjennom at det er nok jobb, uten at det er overveldende. Detaljer i avtalen trengs fortsatt å jobbes med. Lund kommune og PNM-etaten er enkle å samarbeide med, og er med på å skape gode arbeidsforhold.

Vann/avløp

Det ble ikke gjennomført store investeringer innen VA i 2023. For å oppfylle forpliktelser i tidligere inngått avtale, bekostet kommunen fremføring av VA til et nytt hus i Skår. Kostnadene ifm. Denne avtalen er bokført i investeringsregnskapet som et VA-prosjekt.

Av vedlikeholdsarbeid er det spesielt verdt å nevne at inntaket i Heiavannet (Moi vannverk) ble inspisert ved hjelp av fjernstyrt undervannsfarkost.

Selvkostområdet for vann og avløp viser at gebyrinntektene i 2023 har vært ca. 3,2 millioner kroner for lave ut fra selvkostprinsippet. For å saldere underskuddet har vi i 2023 brukt gjenstående på selvkostfond for vann (TNOK 719) og bokført resterende underdekning som fremførbart underskudd. Av oversikten nedenfor fremgår det at de fremførbare underskuddene innenfor vann og avløp er på hhv. MNOK 1,574 og 2,539.

Vann (tall i tusen)	2023
Direkte kostnader	-3459
Indirekte kostnader	-364
Kapitalkostnader (renter og avskrivninger)	-2868
Gebyrer	4398
Resultat	-2293
IB selvkostfond/FFU	719
UB selvkostfond/FFU	-1574
Avløp	2023
Direkte kostnader	-3440
Indirekte kostnader	-364
Kapitalkostnader (renter og avskrivninger)	-3020
Gebyrer	5885
Resultat	-939
IB selvkostfond/FFU	-1600
UB selvkostfond/FFU	-2539

Nå når selvkostfondene er brukt opp må gebyrene for vann og avløp økes i årene fremover som følge av økte kostnader ved produksjon av tjenestene.

I anledning arbeidet med KPL arealdel, ble egnetheten til tidligere avsatt areal til fremtidig kloakkrensning vurdert på nytt av konsulent. Arealet ble vurdert til å være uegnet og ny tomt for anlegget er spilt inn langs Skålandsveien.

Driftsavdelingen

Været fortsetter å sette driftsavdelingen på prøve. I slutten av september var vannstanden i Lundevannet nær HRV, samtidig som det var meldt store mengder nedbør. Lundevannet forårsaket ingen kjente skader, men flere kjellere ble fylt med vann og VA prosjektet i Skår ble dyrere enn planlagt, da vannet tok for seg av veien som nylig var lagt igjen etter nedlegging av VA.

Av andre uforutsette utgifter kan det nevnes totalhavari på hjulmaskinen og en klormaskin i Lundbadet. Kostnadene for reparasjon kom her på nærmere 1 MNOK.

Lundheimssvingen ble oppgradert med støttemur. Det har tidligere vært utfordringer med utsig og stikkrenner.

Lund kommune har 75 kommunale boenheter. Vedlikeholdet av disse er tidkrevende. I 2023 har flere beboere flyttet ut, slik at det har vært nødvendig med en større oppussing for at andre kunne benytte enhetene.

Siste del av 2023 var preget av mange vekslinger mellom mildvær og kuldegrader. Dette setter store krav til brøytemannskapene for å holde veiene kjørbare, og har medført ekstra utgifter til sand og innleide entreprenører.

Staben

I staben pågår det et arbeid med å modernisere og effektivisere våre digitale hjelpemidler. Dette vil etter hvert gi mer rom for andre oppgaver og bedre tjenester til våre innbyggere. Staben fortsetter inn i 2023 med medarbeidere med lang erfaring innen plan og byggesak. Dette vil være særdeles nyttig i forhold til det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Personal

I 2023 var det store endringer i driftsavdelingen. Avdelingsleder Magnor Mydland gikk av med pensjon den 9. juni og ble erstattet av Stig Skåland. Stig kom fra stillingen som vaktmester på omsorgssenteret. I Atle Bu har vi fått en meget god erstatter for Stig på omsorgssentret.

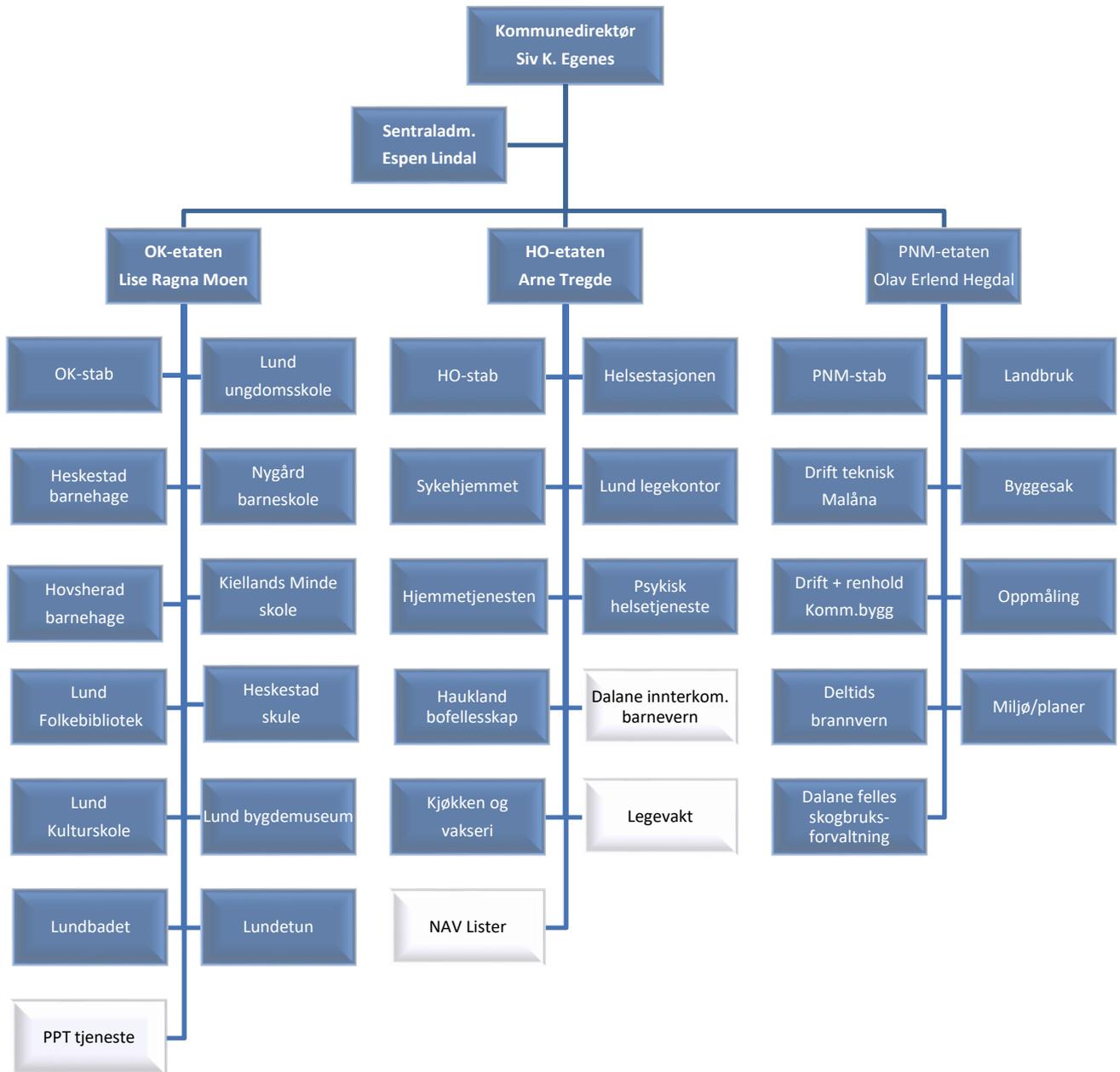
Landbrukssjefen var tilbake fra foreldrepermisjon i august.

Utfordringer fremover

- Personalutfordringer stab (sårbar ved oppsigelser/langtidssykemeldinger).
- Staben er kun dimensjonert for å håndtere drift. Det er lite eller ingen rom for kompetansebygging og utvikling.

- Antatt økende forekomst av ekstremvær gir forventet økte kostnader til vedlikehold av kommunal infrastruktur
- Planlegge nye næringsarealer og arealer for boliger
- Planlegge og bygge avløpsrenseanlegg på Moi
- Fullføre innmåling og registrering av alle kommunale VA-data i kommunen
- Umoderne og lite energieffektive ventilasjons- og varmeanlegg i flere store kommunale bygg (energieffektiviseringsbehov)

8. Organisasjonskart

Kommunens planstrategi

Kommunens planstrategi er under revisjon pr tidspunkt for avleggelse av kommunens årsmelding for 2023 og er derfor utelatt fra årsmeldingen. Det blir fremmet egen politisk sak i løpet av 2024 ifm. kommunens planstrategi, som også inneholder planoversikt.

9. Saker behandlet i Lund kommunestyre 2023

- PS-001/23** GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL
- PS-002/23** REFERATSAKER
- PS-003/23** SØKNAD OM FRITAK I ALLE VERV UT PERIODE
- PS-004/23** GODKJENNING – HESKESTAD KIRKEGÅRD, NAVNET MINNELUND OG PRISER
- PS-005/23** HANDLINGSROM FOR KOMMUNAL INVESTERINGSSTØTTE
- PS-006/23** INNTIL 60 NYE FLYKTNINGER – MULIGE KONSEKVENSER
- PS-007/23** KS – DEBATTHEFTE 1 – 2023 – EVNE OG KRAFT TIL Å BÆRE
- PS-008/23** KS – DEBATTHEFTE 2 – 2023 – MELLOMOPPGJØRET 2023
- PS-009/23** SENTRUMSUTVIKLING – BLÅ SKILT PÅ HISTORISKE BYGNINGER
- PS-010/23** EVENTUELT
- PS-011/23** FORSKRIFT OM GEBYR FOR GJENNOMFØRING AV LOVBESTEMT FEIING OG TILSYN MED FYRINGSANLEGG
- PS-012/23** FORBEDRE INNBYGGERINVOLVERINGEN, EIERSKAPET OG PROSESSEN MED KOMMUNEPLANENS AREALDEL
- PS-012/23** GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL
- PS-013/23** REFERATSAKER
- PS-014/23** UTVIDELSE AV TILBUD TIL BARN OG UNGE PÅ LUND FOLKEBIBLIOTEK
- PS-015/23** BOLIGSOSIAL PLAN
- PS-016/23** FORSKRIFT OM FOLKEVALGTES RETT TIL GODTGJØRING OG VELFERDSGODER I LUND KOMMUNE – REVISJON
- PS-017/23** GODKJENNING AV AREALSTRATEGI TIL KOMMUNEPLANEN
- PS-018/23** ROGALAND REVISJON IKS – GODKJENNING AV TIME KOMMUNE SOM DELTAKER
- PS-019/23** ROGALAND REVISJON IKS – GODKJENNING AV AJOURFØRT SELSKAPSAVTALE OG REVIDERT EIERSTRATEGI OVERFOR SELSKAPET
- PS-020/23** MEDLEMSKAP REGION STAVANGER
- PS-021/23** VENNSKAPSBY – UKRAINA
- PS-022/23** DIVERSE SØKNADER OM STØTTE/TILSKUDD
- PS-023/23** BEMANNINGSRESSURSER SENTRALADMINISTRASJONEN
- PS-024/23** REGULERING AV INVESTERINGSBUDSJETTET FOR 2023
- PS-025/23** GODKJENNING AV ÅRSREGNSKAP OG ÅRSMELDING FOR 2022 FOR LUND KOMMUNE
- PS-026/23** EVENTUELT
- PS-027/23** GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL
- PS-028/23** REFERATSAKER
- PS-029/23** TILSTANDSRAPPORT FOR GRUNNSKOLEN I LUND 2022
- PS-030/23** KOMMUNAL VIGSELSRETT

PS-031/23 VALGLØFTET 2023

PS-032/23 SKAPE 2024 – 2027, INVITASJON TIL VIDEREFØRING AV PARTNERSKAPET

PS-033/23 GODKJENNING AV SAMARBEIDSAVTALE – DALANE FRILUFTSRÅD KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP

PS-034/23 OMDANNING AV ROGALAND KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT TIL IKS – GODKJENNING AV SELSKAPSAVTALE

PS-035/23 INTERKOMMUNALT UTVALG MOT AKUTT FORURENSNING – SØR-ROGALAND, KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP

PS-036/23 LYSE AS – UTBETALING AV UTBYTTE OG OMGJØRING TIL ANSVARLIG LÅN, GODKJENNING AV LÅNEAVTALEN

PS-037/23 INTERKOMMUNALT ARKIV I ROGALAND (IKA) IKS – GODKJENNING AV FORDELINGSMODELL OG EIERBRØK

PS-038/23 LOKALE LØNNSFORHANDLINGER KAPITTEL 3 OG 5 – LØNNSPOTT 2023

PS-039/23 TILSTANDSRAPPORT DALANE BARNEVERN

PS-040/23 ØKONOMIRAPPORT 1. TERTIAL 2023

PS-041/23 NY HØRINGSUTTALELSE E-39

PS-042/23 EVENTUELT

PS-043/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

PS-044/23 REFERATSAKER

PS-045/23 EIERSKAPSMELDING 2023

PS-046/23 FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT: EIERSKAPSKONTROLL LUND KOMMUNE

PS-047/23 HANDLINGSROM EIENDOMSSKATT

PS-048/23 KLAGEBEHANDLING, DETALJREGULERING, NY FV. HOLAMOEN, 2. GANGS BEHANDLING

PS-049/23 KRITERIER FOR SKIFTE AV SKOLEKRETS – OPPDATERING ETTER LOVVERK

PS-050/23 ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2023

PS-051/23 EVENTUELT

PS-052/23 TILDELING AV PRIKKER

PS-053/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

PS-054/23 Kontroll og godkjenning av kommunestyrevalget 2023

PS-055/23 Valg av 5 medlemmer med varamedlemmer til – Formannskapet

PS-056/23 Valg av – Ordfører

PS-057/23 Valg av – Varaordfører

PS-058/23 Valg av 5 medlemmer med varamedlemmer til – Kontrollutvalget

PS-059/23 Valg av 5 medlemmer med varamedlemmer til – Administrasjonsutvalget

PS-060/23 Valg av 9 medlemmer med varamedlemmer til – Utvalg for Levekår (Levekårsutvalget)

PS-061/23 Valg av 7 medlemmer med varamedlemmer til – Utvalg for Plan, næring og miljø (PNM- utvalget)

PS-062/23 Valg av – Valgkomite

PS-063/23 Valg av 2 medlemmer med varamedlemmer til – Regionråd Dalane – Interkommunalt politisk råd

PS-064/23 Valg av 2 representanter med vararepresentanter til – Fylkesmøte i KS

PS-065/23 Valg av representant og vararepresentant til – Dalane Friluftsråd kommunalt oppgavefelleskap (KO eierandel: 15,5% pr 2022) representantskap for ny periode

PS-066/23 Valg av representant og vararepresentant til – Lyse AS (Eierandel Lund: 0,713%) bedriftsforsamling og generalforsamling for ny periode

PS-067/23 Valg av representant og vararepresentant til – Dalane Energi AS (Eierandel Lund: 13,22%) generalforsamling for ny periode

PS-068/23 Valg av 2 representanter og 4 vararepresentanter til – IRS Miljø IKS for ny periode

PS-069/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL

PS-070/23 REFERATSAKER

PS-071/23 AVTALE OM ADMINISTRATIVT VERTSKOMMUNESAMARBEID MELLOM, LUND, SOKNDAL OG EIGERSUND KOMMUNE OM FELLES PPTJENESTE.

PS-072/23 Endring av Retningslinjer for Lund kommunes næringsfond

PS-073/23 Fritak fra eiendomsskatt som følge av bygning med historisk verdi

PS-074/23 Kontorjustering av eiendomsskattetakster

PS-075/23 Interkommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning – Sør-Rogaland – Kommunalt oppgavefelleskap

PS-076/23 Klagesak tildeling av prikker

PS-077/23 Valg av – Barnas representant med vararepresentant

PS-078/23 Valg av 3 medlemmer og varamedlemmer til – Eldreråd

PS-079/23 Valg av medlemmer og varamedlemmer til – Ungdomsråd

PS-080/23 Valg av 3 medlemmer og varamedlemmer til – Råd for personer med funksjonsnedsettelse

PS-081/23 Valg av medlemmer og varamedlemmer til – Alkohol- og kontrollutvalg

PS-082/23 Valg av medlemmer og varamedlemmer til – Sakkyndig utvalg for eiendomsskatt

PS-083/23 Valg av medlemmer og varamedlemmer til – Klageutvalg for eiendomsskatt

PS-084/23 Valg av representant og vararepresentant til – Lund Tomteselskap AS (Eierandel 30%)

PS-085/23 Valg av representant og vararepresentant til – Aks Kompetanse AS (Eierandel Lund: 11,896%)

PS-086/23 Valg av representant og vararepresentant til – Aks Arbeid AS (Eierandel Lund: 11,896%)

PS-087/23 Valg av representant og vararepresentant til – Uninor AS (Eierandel Lund: 11,896%)

PS-088/23 Valg av representant og vararepresentant til – Magma Geopark AS (Eierandel Lund: 10,4%)

PS-089/23 Valg av 1 representant og 2 vararepresentant til – Interkommunalt Arkiv i Rogaland – IKA IKS

PS-090/23 Valg av 1 representant og 2 vararepresentant til – Rogaland Revisjon IKS

PS-091/23 Valg av 1 representant og 2 vararepresentant til – Rogaland Kontrollutvalgs sekretariat IKS

PS-092/23 Valg av forslag til styremedlem og vara styremedlem til – Dalane Friluftsråd (KO, eierandel: 15,5% pr 2022)

PS-093/23 Valg av 1 medlem og 1 varamedlem til – Lund Kirkelige Fellesråd

PS-094/23 Valg av 4 representanter med vararepresentanter til årsmøtet og 1 styremedlem – Nor-Dan Hallen SA

PS-095/23 Valg av forslag til 1 styremedlem til Dalane Folkemuseum (stiftelse)

PS-096/23 Valg av forslag til 3 styremedlemmer og vara til – Lund Bygdemuseum og Kulturbank Museets venner

PS-097/23 Valg av forslag til 1 styremedlem og 1 varamedlem til - Lundheim Folkehøgskole (stiftelse)

PS-098/23 Valg av forslag til 1 styremedlem og 1 varamedlem til - Vinterlandbruksskolen på Jæren (stiftelse)

PS-099/23 Valg av medlem og varamedlem til - Dalane Vannområde (Politisk valgt utvalg)

PS-100/23 Valg av representant og vararepresentant til årsmøtet - Lund Frivilligsentral

PS-101/23 2. GANGS BEHANDLING - EGENGODKJENNING AV REGULERINGSPLAN FOR LUNDESTRANDA

PS-102/23 BEHANDLING AV KLAGE PÅ VEDTATT DETALJREGULERING AV NY FV. 4258, HOLAMOEN

PS-103/23 Årsplan for Lund kontrollutvalg, 2024

PS-104/23 Årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

PS-105/23 Møteplan 2024

PS-106/23 EVENTUELT

PS-107/23 Valgkomiteens innstilling

PS-108/23 Lund bygdemuseum og kulturbank

PS-109/23 Folkevalgtes/kommunestyrets arbeidsgiveransvar for kommunedirektøren

10. Nøkkeltall KOSTRA 2023

Finansielle nøkkeltall	Lund	Flekkefjord	Eigersund	Sokndal	Bjerkreim
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-1,0	0,3	2,5	-	5,8
Årets merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	13,6	7,6	19,8	-	41,3
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	26,7	44,9	46,8	-	-22,6
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	76,8	82,2	124,1	-	50,0
Frie inntekter per innbygger (kr)	75 685	71 599	66 402	-	70 177
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	10,2	12,9	20,4	-	32,9
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	4,2	7,0	19,2	-	21,9
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	35,1	42,2	26,9	-	38,6
Generell eiendomsskattesats (per 1000)	6,00	7,00	5,90	7,00	7,00
Eiendomsskatt i alt (1000 kr)	12 057	41 136	66 961	-	34 150
Differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer (per 1000)	3,00	2,70	3,00	2,00	2,50
Eiendomsskatt fra boliger og fritidsboliger (1000 kr)	4 540	22 008	38 763	-	6 546
Hva er størrelsen på bunnfradraget? (kr)	400 000	-	-	-	-
Helse- og omsorgstjenester	Lund	Flekkefjord	Eigersund	Sokndal	Bjerkreim
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	41 070	49 013	36 882	-	32 122
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	33,8	38,9	35,0	-	26,0
Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	82,1	83,4	81,5	73,6	81,0
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	32,5	28,9	31,3	27,7	16,5
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	5,4	6,1	5,0	-	5,4
Skoler	Lund	Flekkefjord	Eigersund	Sokndal	Bjerkreim
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	70,3	37,3	50,5	48,9	32,6
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	164,9	128,3	120,5	124,3	167,8
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent)	6,5	5,4	6,9	4,8	5,2
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	6,5	10,7	7,5	10,8	10,4
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	60,4	63,0	59,7	80,4	57,9
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	59,6	71,0	62,8	65,2	66,7
Gruppestørrelse 2 (antall)	13,3	16,9	15,7	15,1	14,4
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,5	41,1	41,0	43,1	42,3
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	25,9	23,7	22,5	-	31,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	174 341,0	168 667,5	141 904,9	-	188 522,0
Diverse nøkkeltall	Lund	Flekkefjord	Eigersund	Sokndal	Bjerkreim
Netto driftsutgifter til politisk styring (beløp per innbygger)	1 151	574	576	-	1 429
Netto driftsutgifter til kontroll og revisjon (beløp per innbygger)	275	269	153	-	288
Netto driftsutgifter til barnehage (beløp per innbygger)	9 399	9 469	9 201	-	9 560
Netto driftsutgifter til helsestasjons- og skolehelsetjeneste (beløp per innbygger)	1 354	1 063	771	-	1 624
Netto driftsutgifter til barneverntjeneste (beløp per innbygger)	1 290	674	1 211	-	1 437
Netto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester i institusjon (beløp per innbygger)	13 775	13 501	7 917	-	9 612
Netto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende (beløp per innbygger)	10 623	17 873	18 377	-	13 263
Netto driftsutgifter til bibliotek (beløp per innbygger)	714	341	226	-	550
Netto driftsutgifter til kulturskoler (beløp per innbygger)	854	413	541	-	1 002
Tilskudd til Den norske kirke (beløp per innbygger)	918	954	446	-	1 289
	35 652	39 461	31 927	-	28 434

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid <small>(UTC+01:00) Central European Time (Berlin)</small>
Egenes, Siv Kristin Norwegian BankID	04/10/2024 12:26:09
Lindal, Espen Opseth Norwegian BankID	04/10/2024 14:41:37

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.